

SNDT Women's University, Mumbai

Undergraduate Degree / UG Programme
(Syllabus as Per NEP) - Faculty of
Humanities

AEDP BA GUJARATI

As Per NEP – 2020

Semester – III to VI Syllabus
(W.E.F. Academic Year 2025-26)

AEDP BA GUJARATI (SEM III TO VI)

		Semester III	HUMANITIES				
			Sem III	Credits	Marks	Int	Ext
3.1	30110211	મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ	Major (Core)	4	100	50	50
3.2	30110212	મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય સ્વરૂપનો અભ્યાસ -આખ્યાન -“સુદામા ચરિત્ર” (પ્રેમાનંદ) પદ્યવાર્તા -મદન મોહના -શામળ	Major (Core)	4	100	50	50
3.3	30110213	ગુજરાતી સાહિત્ય સ્વરૂપનો અભ્યાસ- ટૂંકીવાર્તા-૧ (ગુજરાતી)	Major (Core)	4	100	50	50
3.4	30310211	પુસ્ક રીડિંગ -Proof Reading	Minor Stream	2	50	0	50
3.5	30410211	ગુજરાતી પત્રકારત્વ - (Feature writing) લેખ લેખન કળા	OEC	2	50	0	50
3.6	30810201	૧.શીખો ગુજરાતી - પ્રાથમિક ભાગ -1 લિપિ પરિચય, શ્રવણ અને વાંચન કૌશલ્ય (B.A. / B.Com.) Indian Language other than English (Marathi/Hindi/Gujrati, etc.)	AEC (Modern Indian Language)	2	50	50	0
3.7	30110204	પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા પ્લેટો અને એરિસ્ટોટલ	Major Core	2	50	50	0
3.8	CC	Co-curricular Course Social issues Advocacy and Action OR National Cadets Corps. (NCC) Studies- III OR Traditional Sports and Fitness OR Unfolding The Beauty Of Indian Music (As per SNDTWU syllabus) https://sndt.ac.in/pdf/academics/syllabus-as-per-nep/cc-syllabus/ug-degree/co-curricular-course-as-per-nep-2020-semester-iii-syllabus.pdf	CC	2	50	50	0
				22	550	300	250

		Semester IV	Humanity				
			Sem IV	Credits	Marks	Int	Ext
4.1	40110211	અર્વાચીન ગુજરાતી ભાષાનો ઇતિહાસ – સુધારક યુગ અને પંડિત યુગ	Major (Core)	4	100	50	50
4.2	40110212	સાહિત્ય સ્વરૂપનો અભ્યાસ – ટૂંકી વાર્તા -૨ (ભારતીય ટૂંકી વાર્તા)	Major (Core)	4	100	50	50
4.3	40310211	નિયત સ્વરૂપ અને અભ્યાસ (નવલકથા-જ્ઞાનપીઠ એવોર્ડ વિજેતા કૃતિ) 1. માનવીની ભવાઈ પન્નાલાલ પટેલ 2. ધરતી ખોળે પાછો વળે - શિવરામ કારંથ (કન્નડ) અનુવાદ-પ્રભાકર	Minor Stream	4	100	50	50
4.4	40410211	ભારત અને ભારતીયતા	OEC	2	50	0	50
4.5	40710211	સાહિત્ય અને સિનેમા -દેવદાસ શરદચંદ્ર ચટ્ટોપાધ્યાય	SEC	2	50	0	50
4.6	40810211	શીખો ગુજરાતી -પ્રાથમિક ભાગ-2	AEC (Modern Indian Language)	2	50	0	50
4.7	40310202	સમૂહ માધ્યમ અને સાહિત્ય	Minor Stream	2	50	50	0
4.8	CC	Co-curricular Course Personality and Leadership Development through National Service Scheme OR NSS Volunteers under National service scheme special camp OR National Cadets Corps. (NCC) Studies- IV OR Theatre & Dance (As per SNTWU syllabus) https://sntd.ac.in/pdf/academics/syllabus-as-per-nep/cc-syllabus/ug-degree/co-curricular-course-as-per-nep-2020-semester-iv-syllabus.pdf	CC	2	50	50	0
				22	550	250	300

		Semester V	Humanity				
			Sem V	Credits	Marks	Int	Ext
5.1	50110211	અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ગાંધીયુગ/અનુગાંધીયુગ	Major (Core)	4	100	50	50
5.2	50110212	ભાષાવિજ્ઞાન	Major (Core)	4	100	50	50
5.3	51010211	ગુજરાતી કવિતામાં ભારતીય સંસ્કૃતિ રામાયણ મહાભારત સંદર્ભે. પ્રાચીના અને મહાપ્રસ્થાન ઉમાશંકર જોશી. BOS will design for their own subject	IKS (Major Specific)	2	50	0	50
5.4	50310212	લિપિ વિજ્ઞાન અને હસ્તપ્રત વિદ્યા -MENUSCRIPTOLOGY	Minor Stream	4	100	50	50
5.5	50310211	ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા કાવ્યશાસ્ત્ર Other than Major	Minor Stream	4	100	50	50
5.6	50610201	પુસ્તકાવલોકન – Book Review ૧.આંધળી ગલી- ધીરુબેન પટેલ ૨ .અલગારી રખડ પટ્ટી રસિકલાલ ઝવેરી ૩.બાપાનું બારમું – દશરથ પટેલ ૪.સંભવામિ ક્ષણે ક્ષણે – રતિલાલ બોરીસાગર	VSC-4	2	50	50	0
5.7	50110203	પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા લોજાઈનસ , મેથ્યુ આર્નોલ્ડ	Major Core	2	50	50	0
				22	550	300	250

Semester VI		Humanities				
		Sem VI	Credits	Marks	Int	Ext
6.1	61210221	Apprenticeship	20	500	250	250
6.2	61510221	CE	2	50	0	50
			22	550	250	300

Note: There is not change in Sem-I and Sem-II, Credit structure from Sem-I to Sem-V is same for AEDP and no AEDP students, difference is their only Sem-VI

COURSE SYLLABUS - B.A. SECOND-YEAR-GUJARATI

SEMESTER-III B.A.-II Gujarati –Discipline-specific core (DSC)Course

Semester III		Humanity				
		Sem III	Credits	Marks	Int	Ext
Major	મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ	Major (Core)	4	100	50	50

Course Credits	4
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <ul style="list-style-type: none"> • મધ્યકાલીન યુગના સામાજિક, રાજકીય તથા ધાર્મિક પરિબલો અને સાહિત્ય પર તેના પ્રભાવ વિષે જાણકારી મેળવે. • મધ્યકાલીન યુગના વિવિધ સ્વરૂપો તથા વિષયોના સંદર્ભમાં મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યના વિકાસને તપાસશે. • અભ્યાસક્રમમાં નિયત સર્જકોના સાહિત્યનો અભ્યાસ જે તે યુગના સંદર્ભમાં કરવો અને જે તે સર્જકોની સાહિત્યકૃતિ અને સર્જકોના સાહિત્યની લાક્ષણિકતા મેળવશે. • ગુજરાતી મધ્યકાલીન કવિતાની ભૂમિકાને ધ્યાનમાં રાખી નિયત કૃતિઓનો અભ્યાસ જાણી જ્ઞાન સમૃદ્ધ થશે . • કૃતિઓના અભ્યાસ દ્વારા ગુજરાતી મધ્યકાલીન કવિતાની સ્વરૂપગત વિશેષતા , પરંપરાને ધ્યાનમાં રાખી કવિઓના પ્રદાનની જાણકારી મેળવશે . • મધ્યકાલીન સ્વરૂપનો અભ્યાસ તેમ જ તેના આધારે મધ્યકાલીન કૃતિઓનો અભ્યાસ કરી જ્ઞાનમાં વધારો કરશે
Module 1 (Credit 1)	મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો પરિચય
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>મધ્યકાલીન યુગના સાંસ્કૃતિક વારસા વિશે સમજ કેળવે.(ઈ.સ.1150થી ઈ.સ.1850)</p> <p>મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યની લાક્ષણિકતા સમજે .</p>
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> • મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો સાંસ્કૃતિક સંદર્ભ • મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યની લાક્ષણિકતાઓ
Module 2 (Credit 1)	પ્રાગ નરસિંહયુગનું સાહિત્ય (મુખ્ય કર્તાઓ અને મહત્ત્વની કૃતિઓનો પરિચય)
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>પ્રાગ નરસિંહ યુગના સર્જકની માહિતી મેળવશે.</p>

	આ યુગના સર્જકના સાહિત્યિક ક્ષેત્રે પ્રદાનનો પરિચય કેળવે.
Content Outline	<p>સર્જક પરિચય : સાહિત્યિક સર્જન</p> <ul style="list-style-type: none"> • નરસિંહ મહેતા • મીરાંબાઈ • અખો • પ્રેમાનંદ • શામળ • દયારામ • સ્વામી નારાયણ સંત પરંપરા
Module 3 (Credit 1) મધ્યકાલીન સાહિત્ય સ્વરૂપ	
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>મધ્યકાલીન યુગના વિવિધ સાહિત્યિક સ્વરૂપનો પરિચય મેળવે.</p> <p>મધ્યકાલીન યુગના સર્જકો રચિત વિવિધ સ્વરૂપથી માહિતગાર થાય અને આજના સમયમાં એની પ્રાસંગિકતા વિષે સમજ કેળવે.</p>
Content Outline	<p>પદ (ગરબી)</p> <p>છપ્પા</p> <p>પ્રબંધ</p> <p>પદ્યવાર્તાઓ</p>
Module 4 (Credit 1) મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય કૃતિઓનો અભ્યાસ	
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય કૃતિનો પરિચય મેળવે .</p>

	<p>સાહિત્યકૃતિઓનો સમીક્ષાલક્ષી અભ્યાસ કરશે.</p> <p>સાહિત્ય કૃતિમાં આલેખાયેલ તત્કાલીન પરિસ્થિતિનો આલેખ મેળવશે.</p>
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> • કુંવરબાઈનું મામેરું - નરસિંહ મહેતા • અનુભવબિંદુ - અખો • મદનમોહના - શામળ • કાદંબરી - ભાલણ • વચનામૃત - સહજાનંદ

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

વિદ્યાપીઠના પરીક્ષા વિભાગ દ્વારા સુનિશ્ચિત પરીક્ષા ,વર્ગખંડ પરીક્ષા , મૌખિકી , /પ્રોજેક્ટ /પરિસંવાદ / સિનેમા ,નાટક ,પુસ્તકાવલોકન /શૈક્ષણિક પ્રવાસનો અહેવાલ લેખન /મુલાકાત -ગ્રંથાલય ,ફાર્બસ ,વિદ્યાપીઠ વગેરે /મુલાકાત-લેખક ,કવિ ,વિવેચક , સમીક્ષક ,કલાકાર વગેરે /સ્વરૂપ વિશેષ તથા લેખક વિશેષનો વિસ્તૃત પરિચય / રેલ્વે ,બેંક , પોસ્ટ ઓફીસ ,આકાશવાણી આદિ સરકારી કાર્યાલયોમાં ગુજરાતીમાં કામકાજ /અંગ્રેજી કે પ્રાદેશિક ભાષાથી વાર્તા ,કવિતા કે લઘુ કથાઓનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ (અંદાજે ૧૫-૨૦ પૃષ્ઠ) જે તે સંબંધિત અધ્યાપકની માર્ગદર્શન અનુસાર /૫ થી ૨૦ કલાક પ્રશિક્ષણ INTERNSHIP/ ON JOB TRAINING PROJECT આદિ.

સંદર્ભ સૂચિ :

૧. ગુજરાતી સાહિત્ય (મધ્યકાલીન) : અનંતરાય રાવળ, મેકમિલન, મુંબઈ ૧૯૭૬.
૨. ગુજરાતી સાહિત્યનું રેખાદર્શન - મનસુખલાલ ઝવેરી અને રમણલાલ શાહ, વોરા એન્ડ કં, મુંબઈ,૧૯૫૩.
૩. કવિપરિચય : સુરેશ દલાલ, શ્રીમતી ના.દા. ઠા. મ. વિ, મુંબઈ, ૧૯૮૬.
૪. જ્યાં જ્યાં નજર મારી ઠરે : સુરેશ દલાલ, શ્રીમતી ના.દા. ઠા. મ. વિ, મુંબઈ, ૧૯૮૬.
૫. ગ્રંથકાર શ્રેણી : મીરાં, હસિત બૂચ, કુમકુમ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૬. ગ્રંથકાર શ્રેણી : દયારામ, પ્રવીણ દરજી, કુમકુમ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૭. ગ્રંથકાર શ્રેણી : શામળ, હસુ યાજ્ઞિક, કુમકુમ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૮. મીરાંના પદો : સંપા. કે.કા. શાસ્ત્રી, આદર્શ પ્રકાશન, ૨૦૦૧.
૯. મધ્યકાલીન સાહિત્ય પ્રકારો : ચંદ્રકાન્ત મહેતા, એન.એમ. ત્રિપાઠી, ૧૯૫૮.
૧૦. નરસિંહ મહેતા : આસ્વાદ અને સ્વાધ્યાય - સંપાદક રઘુવીર ચૌધરી, પ્રતિભા દવે, આર.આર. શેઠ, મુંબઈ.

SEMESTER-III B.A.-II Gujarati –Discipline-specific core (DSC)Course

Semester III		Humanity				
		Sem III	Credits	Marks	Int	Ext
Major	મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય સ્વરૂપનો અભ્યાસ –આખ્યાન – “સુદામા ચરિત્ર” (પ્રેમાનંદ) પદ્યવાર્તા -મદન મોહના -શામળ	Major (Core)	4	100	50	50

Course Title	મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય સ્વરૂપનો અભ્યાસ –આખ્યાન –“સુદામા ચરિત્ર” પદ્યવાર્તા -મદન મોહના
Course Credits	4
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ગુજરાતી મધ્યકાલીન કવિતાની ભૂમિકાને ધ્યાનમાં રાખી નિયત કૃતિઓનો અભ્યાસ જાણી જ્ઞાન સમૃદ્ધ થઈ શકે . 2. કૃતિઓના અભ્યાસ દ્વારા ગુજરાતી મધ્યકાલીન કવિતાની સ્વરૂપગત વિશેષતા , પરંપરાને ધ્યાનમાં રાખી કવિઓના પ્રદાનની જાણકારી મેળવી શકે . 3. મધ્યકાલીન સ્વરૂપનો અભ્યાસ તેમ જ તેના આધારે મધ્યકાલીન કૃતિઓનો અભ્યાસ કરી જ્ઞાનમાં વધારો કરી શકે
Module 1 (Credit 1) આખ્યાન -સંજ્ઞા, ઉદ્ભવ, વિભાવના, લક્ષણો સંદર્ભે સ્વરૂપનો અભ્યાસ સ્વરૂપની વિકાસરેખા	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to

	1.મધ્યકાલીન કાવ્ય સ્વરૂપની સમજ અને વિકાસ ને જાણશે
	2.મધ્યકાલીન કવિ અને કાવ્ય પ્રવૃત્તિઓ થી પરિચિત થશે 3 મધ્યકાલીન સાંસ્કૃતિક ચેતનાથી વિદિત થશ
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> • મધ્યકાલીન સ્વરૂપ આખ્યાન - સંજ્ઞા , ઉદ્ભવ , વિભાવના , લક્ષણો • કવિ પ્રેમાનંદ અને તેનું ઐતિહાસિક મહત્વ, • મૈત્રીની મિરાત - કૃતિ • આખ્યાન સ્વરૂપનો વિકાસ
Module 2 (Credit 1)	સુદામા ચરિત્ર -પ્રેમાનંદ
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	કવિ પ્રેમાનંદ વિરચિત આખ્યાન સુદામાચરિત્રની ઐતિહાસિકતાથી વિદિત થાય.
	કવિ પ્રેમાનંદ રચિત આખ્યાન સુદામાચરિત્ર અભ્યાસથી ત્યારના સમયના સંસ્કૃતિક વાતાવરણને જાણે.
	કવિ શિરોમણી પ્રેમાનંદ સાહિત્ય ખાસ કરીને આખ્યાન , તેની આખ્યાન કળા , કથા કૌશલ કળા ,પાત્ર નિર્માણ કળાને વિગતે જાણશે
Content Outline	<p>પ્રેમાનંદ કૃત -સુદામા ચરિત્ર - સામાજિક -સાંસ્કૃતિક મહત્વ</p> <ul style="list-style-type: none"> • પાત્ર નિરૂપણ • રસ સંક્રાંતિ • વાતાવરણ • કથા કૌશલ • આરંભ અને અંત • આખ્યાન કૃતિની ભાષા સિદ્ધિ , રસ સિ • -સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન અને પ્રસ્તુતતા
Module 3 (Credit 1)	પદ્યવાર્તા :સ્વરૂપ અને વિકાસરેખા
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to

	પદ્યવાર્તા સ્વરૂપનો વિગતે પરિચય મેળવશે.
	ગુજરાતીસાહિત્ય ક્ષેત્રે પદ્યવાર્તાના વિકાસનો વિગતે પરિચય મેળવે.
Content Outline	પદ્યવાર્તા -સંજ્ઞા, ઉદ્ભવ, વિભાવના, લક્ષણો સંદર્ભે સ્વરૂપનો અભ્યાસ. પદ્યવાર્તા સ્વરૂપ ની વિકાસરેખા
	મદન મોહના, શામળ-સંપાદક હરિવલ્લભ ભાયાણી, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	કવિ શામળનો પરિચય મેળવે.
	મદનમોહના નો કૃતિ પરિચય મેળવે.
Content Outline	શામળ કૃત -મદનમોહના - સામાજિક -સાંસ્કૃતિક મહત્વ <ul style="list-style-type: none"> • પાત્ર નિરૂપણ • રસ સંક્રાંતિ • વાતાવરણ • કથા કૌશલ • આરંભ અને અંત • આખ્યાન કૃતિની ભાષા સિદ્ધિ , રસ સિદ્ધિ • સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન અને પ્રસ્તુતતા

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

– વિદ્યાપીઠના પરીક્ષા વિભાગ દ્વારા સુનિશ્ચિત પરીક્ષા ,વર્ગખંડ પરીક્ષા , મૌખિકી , /પ્રોજેક્ટ /પરિસંવાદ / સિનેમા ,નાટક ,પુસ્તકાવલોકન /શૈક્ષણિક પ્રવાસનો અહેવાલ લેખન /મુલાકાત –ગ્રંથાલય ,ફાર્બસ ,વિદ્યાપીઠ વગેરે /મુલાકાત-લેખક ,કવિ ,વિવેચક , સમીક્ષક ,કલાકાર વગેરે /સ્વરૂપ વિશેષ તથા લેખક વિશેષનો વિસ્તૃત પરિચય / રેલ્વે ,બેંક , પોસ્ટ ઓફીસ ,આકાશવાણી આદિ સરકારી કાર્યાલયોમાં ગુજરાતીમાં કામકાજ /અંગ્રેજી કે પ્રાદેશિક ભાષાથી વાર્તા ,કવિતા કે લઘુ કથાઓનો ગુજરાતીમાં

અનુવાદ (અંદાજે ૧૫-૨૦ પૃષ્ઠ) જે તે સંબંધિત અધ્યાપકની માર્ગદર્શન અનુસાર /૫ થી ૨૦ કલાક પ્રશિક્ષણ INTERNSHIP/ ON JOB TRAINING PROJECT આદિ.

સંદર્ભ ગ્રંથો :

૧ .	ગુજરાતી સાહિત્ય (મધ્યકાલીન)	: અનંતરાય રાવળ, ગૂર્જર પ્રકાશન, અમદાવાદ, 1954.
૨ .	ગુજરાતી સાહિત્યના માર્ગસૂચક સ્તંભો	: ઝવેરી કૃષ્ણલાલ મોહનલાલ, એન.એમ.ત્રિપાઠી, 1958
૩.	મધ્યકાળના સાહિત્યપ્રકારો	: ડૉ.ચંદ્રકાન્ત મહેતા, એન.એમ.ત્રિપાઠી, 1958
૪ .	અનુક્રમ	: જયંત કોઠારી, ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય, અમદાવાદ, 1975.
૫ .	બાર સાહિત્ય સ્વરૂપો	: પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ, 2001.
૬ .	ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ભાગ-1	: સંપા. ઉમાશંકર જોશી , અનંતરાય રાવળ , યશવંત શુક્લ , પ્રકા. ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ, અમદાવાદ, બીજી શોધિત આવૃત્તિ ૨૦૦૫
૭ .	સાહિત્ય સ્વરૂપસંધાન	: સંપા. સુમન શાહ અને અન્ય , પાર્શ્વ પ્રકાશન, પ્ર . આ . ૧૯૯૭ , પુન .મૂ . ૨૦૧૪ , મૂલ્ય -૨૩૫ -૦૦
૮ .	સ્વાધ્યાય અને સંશોધન	: બળવંત જાની, ગુજરાતી સાહિત્ય અકાદમી ૧૯૯૦ ,પુ.મૂ ૨૦૨૧
.		
૯ .	મધ્યકાલીન જૈન કવિતાસંચય	સંપા : અભય દોશી, સાહિત્ય અકાદમી, દિલ્હી, ૨૦૧૯
૧૦	મધ્યકાલીન ગુજરાતી જૈન સાહિત્ય	સંપાદક : જયંત કોઠારી, કાંતિભાઈ બી. શાહ, ૧૯૯૩
૧૧	કાનહેડે પ્રબંધ	કવિ પદ્મનાભ વિરચિત , સંપાદક કાન્તિલાલ વ્યાસ , એન.એમ ત્રિપાઠી કંપની,

૧૨ . સાહિત્યબોધ
, આણંદ, ૧૯૮૬

રમેશ ગાનાકાર , અક્ષય પ્રકાશન

૧૩ . મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય-પ્રવાહ અને સ્વરૂપ

હસુ યાજ્ઞિક , પાર્શ્વ પ્રકાશન

૧૪ . મધ્યકાળના કથાકાવ્ય પ્રકારો

જયંત કોઠારી , ફાર્બસ ત્રૈમાસિક,
ઓક્ટોબર-ડીસેમ્બર,

૧૯૯૭,૨૦૨-૨૦૯

૧૫ .મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય વિમર્શ
2,ડીવાઈન પ્રકાશન , અમદાવાદ , ૨૦૧૫

બલવંત જાની , ISBN-978-93-84977-96-

૧૬ મધ્યકાલીન સાહિત્યકૃતિનું સંપાદન -ત્રણ પગલાની સંશોધાન્યાત્રા - પૃષ્ઠ-૬૫ થી ૧૦૫ , સાહિત્યિક તથ્યોની માવજત , જયંત કોઠારી , ગૂર્જર પ્રકાશન , અમદાવાદ , ૧૯૮૯

૧૭ .મધ્યકાલીન કવિતાના અર્થઘટન અને આસ્વાદની સમસ્યાઓ -પૃષ્ઠ- ૧૦૬-૧૨૨ , સાહિત્યિક તથ્યોની માવજત , જયંત કોઠારી , ગૂર્જર પ્રકાશન , અમદાવાદ , ૧૯૮૯

૧૮ .સંશોધનના માર્ગે -કેશવરામ કા. શાસ્ત્રી ,ભારતી સાહિત્ય સંઘ

૧૯ .પ્રેમાનંદ -એક સમાલોચના - રમેશ .મ.શુક્લ - પાર્થ પ્રકાશન , અમદાવાદ , પ્રથમ આવૃત્તિ - ૨૦૦૦,

૨૦ . કવિ શિરોમણી પ્રેમાનંદ - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ -પાર્થ પ્રકાશન , પ્રથમ આવૃત્તિ - ૧૯૯૯

Course Sr. no.	Type of Course	Title	Cr.	L	EX	INT	TOTAL
3.3	Major (Core)	ગુજરાતી સાહિત્ય સ્વરૂપનો અભ્યાસ- ટૂંકીવાર્તા-૧ (ગુજરાતી)	4	4	50	50	100

Course Title	ગુજરાતી સાહિત્ય સ્વરૂપનો અભ્યાસ- ટૂંકીવાર્તા-૧ (ગુજરાતી)
Course Credits	4
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <ul style="list-style-type: none"> • વિદ્યાર્થીઓ ટૂંકીવાર્તાની પરિભાષા, પ્રકારો અને ગહન અભ્યાસથી તેનો મૂળ અર્થ સમજવા માટે સક્ષમ થશે. • ટૂંકીવાર્તાના ઉત્પત્તિ અને વિકાસના વિવિધ તત્વોને ઓળખી અને તેની વિશેષતાઓ વિશે વિશ્લેષણ કરી શકે • ટૂંકીવાર્તાઓના લેખકની શૈલી અને પાત્રોની વિકાસ પદ્ધતિ પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરી, વિદ્યાર્થીઓ વિવિધ લેખન શૈલીઓ અને સંગઠન પદ્ધતિઓમાં મોખરાની સજાગતા પ્રાપ્તિ કરી શકશે. • ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તાઓમાં દર્શાવવામાં આવેલા સામાજિક, સાંસ્કૃતિક અને રાજકીય પરિસ્થિતિઓની અવલોકન કરવાની ક્ષમતા વિકસાવવી. • ટૂંકીવાર્તાઓ દ્વારા માનવ જીવનની સંવેદનાઓ, સ્નેહ, દુઃખ, ખોટ, અને તણાવ જેવી ભાવનાઓ પર વિચારવિમર્શ કરી, લાગણી અને આદર્શોનો અભ્યાસ કરશે.
Module -1 (એકમ ૧.)	ટૂંકીવાર્તા સ્વરૂપ અને વિકાસ
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to

	<ul style="list-style-type: none"> • વિદ્યાર્થીઓ ટૂંકીવાર્તાની પરિભાષા અને તેની વિશેષતાઓ સમજશે. • ટૂંકીવાર્તામાં આવેલા તત્વો (વાર્તા નું આરંભ, વિકાસ, ક્લાઇમેક્સ, અને અંત) પર વિવિધ દ્રષ્ટિકોણથી વિચારશીલતા વિકસાવશે. • ટૂંકીવાર્તાની કલ્પના, સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક પરિપ્રેક્ષ્ય સાથે તેના આધુનિક વિકાસને સમજશે.
	<ul style="list-style-type: none"> • ભારતીય સાહિત્યમાં ટૂંકીવાર્તાના વિકાસનો અભ્યાસ કરશે.
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> • ટૂંકીવાર્તાની પરિભાષા અને પરિપ્રેક્ષ્ય <p>ટૂંકીવાર્તાના વિવિધ પ્રકારો (જેમ કે સાહિત્યિક, સમાજશાસ્ત્ર, દાર્શનિક, યથાર્થવાદ વગેરે)</p> <ul style="list-style-type: none"> • ટૂંકીવાર્તાના વિકાસની યાત્રા અને ગુજરાતી સાહિત્યમાં સ્થાન
Module 2 (Credit 1)	ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તાની રચના અને ઘટકો:
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <ul style="list-style-type: none"> • ટૂંકીવાર્તાની પ્રારંભિક, મધ્યમ અને અંતમક ઘટકો અને તેમના સાહિત્યિક મહત્વ પર સૈદ્ધાંતિક રીતે વિચારવિમર્શ કરશે. • ટૂંકીવાર્તામાં પાત્રોનું નિર્માણ, તેમના ક્રિયા-પ્રતિક્રિયા અને સંવાદના મહત્વ વિશે વિચારી શકે છે.
	<ul style="list-style-type: none"> • વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તાના વિભિન્ન અભિગમ, પ્રયોગો અને શૈલીઓ (જેમ કે સાહિત્યિક, સામાજિક, તર્કશક્તિ અને નૈતિક)ના ઐતિહાસિક વિકાસને સમજી શકશે. • વાર્તાની ગૂંચ અને તેના વિકાસની પદ્ધતિ પર વિશ્લેષણ કરશે.
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> • વાર્તાનો આરંભ, મધ્ય અને અંત • પાત્રોનું નિર્માણ અને પ્રગતિ • દ્રષ્ટિકોણ અને વાર્તાના ઘટકો (ઘટનાઓ, દ્રષ્ટિકોણ, સ્થળ, સમય, વાતાવરણ) • ટૂંકીવાર્તામાં પૃથક્કરણ અને કલ્પનાવાદનો ઉપયોગ

Module 3 (Credit 1)		ગાંધીયુગ અને અનુગાંધીયુગની ટૂંકીવાર્તાઓ (નિયત કૃતિઓનો અભ્યાસ):	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to		
	<ul style="list-style-type: none"> ગાંધીયુગ અને અનુગાંધીયુગની સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક પરિસ્થિતિઓને પરિચય કરશે. આ યુગોમાં પેદા થયેલા બદલાવ, આંદોલનો અને પ્રતિક્રિયાઓને સમજવા માટે કૃતિઓનું વિશ્લેષણ કરશે. 		
	<ul style="list-style-type: none"> ગાંધીયુગ અને અનુગાંધીયુગની ટૂંકીવાર્તાઓના પાત્રોના ગહન અભ્યાસ દ્વારા તેમના વ્યક્તિત્વ, માનવીય સંવેદના અને સમાજ સાથેના સંબંધો ઓળખી શકશે. 		
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> ધૂમકેતુ - સ્ત્રી હૃદય સુન્દરમ - માને ખોળે જયંત ખત્રી - લક્ષ્મી યુનીલાલ મડિયા - વાની મારી કોચલ પન્નાલાલ પટેલ - વાત્રકને કાંઠે રા.વિ.પાઠક 'દ્વિરેફ' - જક્ષણી 		
Module 4 (Credit 1)		આધુનિક અને અનુઆધુનિક ટૂંકીવાર્તાઓ (નિયત કૃતિઓનો અભ્યાસ):	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to		
	<ul style="list-style-type: none"> આધુનિક અને અનુઆધુનિક ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તાઓના જાણીતા લેખકો અને તેમના કાર્યનું પરિચય મેળવશે. 		
	<ul style="list-style-type: none"> આ યુગોમાં થયેલા સામાજિક અને સાહિત્યિક ફેરફારોને સમજશે, જેમ કે લેખનની શૈલી, ભાષા, વિષયવસ્તુ અને પાત્રોની રજૂઆત. 		
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> સુરેશ જોષી - જન્મોત્સવ મધુરાય - સરળ અને શમ્યા રઘુવીર ચૌધરી - પોટકું ઉત્પલ ભાયાણી - ખતવણી 		

	<ul style="list-style-type: none"> • કિરીટ દૂધાત - લીલ • હરીશ નાગ્રેયા - કેટવોક
--	---

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

– વિદ્યાપીઠના પરીક્ષા વિભાગ દ્વારા સુનિશ્ચિત પરીક્ષા ,વર્ગખંડ પરીક્ષા , મૌખિકી , /પ્રોજેક્ટ /પરિસંવાદ / સિનેમા ,નાટક ,પુસ્તકાવલોકન /શૈક્ષણિક પ્રવાસનો અહેવાલ લેખન /મુલાકાત –ગ્રંથાલય ,ફાર્બસ ,વિદ્યાપીઠ વગેરે /મુલાકાત-લેખક ,કવિ ,વિવેચક , સમીક્ષક ,કલાકાર વગેરે /સ્વરૂપ વિશેષ તથા લેખક વિશેષનો વિસ્તૃત પરિચય / રેલ્વે ,બેંક , પોસ્ટ ઓફીસ ,આકાશવાણી આદિ સરકારી કાર્યાલયોમાં ગુજરાતીમાં કામકાજ /અંગ્રેજી કે પ્રાદેશિક ભાષાથી વાર્તા ,કવિતા કે લઘુ કથાઓનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ (અંદાજે ૧૫-૨૦ પૃષ્ઠ) જે તે સંબંધિત અધ્યાપકની માર્ગદર્શન અનુસાર /૫ થી ૨૦ કલાક પ્રશિક્ષણ INTERNSHIP/ ON JOB TRAINING PROJECT આદિ.

સંદર્ભ ગ્રંથો :

૧. ટૂંકીવાર્તા : શિલ્પ અને સર્જન - ઈશ્વરલાલ દવે : અનડા પ્રકાશન, અમદાવાદ, ૧૯૬૭.
૨. ટૂંકીવાર્તા : ડૉ. સુમન શાહ સંપાદિત સાહિત્ય સ્વરૂપ પરિચય શ્રેણી - ડૉ. વિજય શાસ્ત્રી, અરૂણોદય પ્રકાશન, ૨૦૦૩.
૩. બાર સાહિત્ય સ્વરૂપો - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ, ૨૦૦૧.
૪. વાર્તાપર્વ - બાબુ દાવલપુરા : પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ, ૨૦૦૭.
૫. પન્નાલાલ પટેલની શ્રેષ્ઠ વાર્તાઓ - પન્નાલાલ પટેલ ; સાધના પ્રકાશન, અમદાવાદ, ૨૦૦૧.
૬. દ્વિરેફની વાતો ભાગ - ૧,૨,૩ - રામનારાયણ વિ. પાઠક, ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન પ્રકાશન , અમદાવાદ, પ્ર.આ. ૧૯૯૧.
૭. મડિયાનું અક્ષર કાર્ય - ડૉ. નવીનચંદ્ર ત્રિવેદી, આદર્શ પ્રકાશન, પ્ર.આ. ૧૯૭૮.
૮. પરિષ્કૃત વાર્તા અને બીજા લેખો - મણિલાલ હ. પટેલ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ, ૨૦૧૦.
૯. ચાર વાર્તાકાર - એક અભ્યાસ - વિજય શાસ્ત્રી, આર.આર. શેઠની કં., મુંબઈ
૧૦. સ્વરૂપસંનિધાન - સં. સુમન શાહ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, ૧૯૯૭.
૧૧. આધુનિક ટૂંકીવાર્તામાં ઘટનાતત્વનું નિરૂપણ - જયેશ ભોગાયતા, પાર્શ્વ પ્રકાશન, ૨૦૦૧
૧૨. ૧૫ પ્રતિનિધિ ગુજરાતી નવલિકાઓ - સંપા. પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ, ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય.પ્ર.આ. ૨૦૧૪.

SEMESTER-III B.A.-II Gujarati –Discipline-specific core (DSC)Course

Course Sr. no.	Type of Course	Title	Cr.	L	TP	INT	TOTAL
3.4	VSC (Minor)	પૂઠૂ રીડિંગ	2	2	-	50	50

Course Title	પૂઠૂ -વંચન -PROOF READING
Course Credits	2
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <ul style="list-style-type: none"> વિદ્યાર્થીઓ પૂઠૂરીડિંગની મહત્વપૂર્ણ પ્રક્રિયા અને તેના મુખ્ય ઉદ્દેશો (જેમ કે ભાષાવિદોના સુધારણા, યોગ્યતા, અને સ્પષ્ટતા)ને સમજશે. પૂઠૂરીડિંગની મૂળભૂત બાબતો (જેમ કે વ્યાકરણ, ઓળખ, વાક્યરચના, અને સ્પેલિંગ ચેક) પર ધ્યાન આપશે. પૂઠૂરીડિંગની પ્રક્રિયા દ્વારા લેખનમાં ફેરફારો લાવશે, જે વાચક માટે વધુ આરામદાયક, સમજણને અનુરૂપ અને સક્રિય થઈ શકે. સરળ, પરંતુ અસરકારક રીતે લઘુત્તમ ભૂલોને સુધારવા માટે વિવિધ પ્રકારના પૂઠૂરીડિંગ સાધનો અને તકનીકોનો ઉપયોગ કરશે. વિદ્યાર્થીઓમાં પૂઠૂરીડિંગ માટે જરૂરી કૌશલ્ય અને કુશળતા વિકસિત થશે, જેનાથી તેઓ લખાણના ગુણવત્તાવર્ધન અને તેના વિધેયાત્મક બાહ્યકારણને પ્રગટ કરશે
Module 1 (Credit 1)	પૂઠૂ રીડિંગ : જોડણી અને વિરામચિહ્ન
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <ul style="list-style-type: none"> વિદ્યાર્થીઓ જોડણી અને વિરામચિહ્નો (જેમ કે કોષ્ટક, વિરામચિહ્ન, કોમ્મા, પિરિયડ, કોલન, સેમી-કોલન, અપીલ માર્ક, દોટ, અવકાશ)ના નિયમોનો યોગ્ય ઉપયોગ શીખશે. પત્રો, લેખો, અને સંવાદોમાં નિયમિત રીતે જોડણી અને વિરામચિહ્નોની ખામીઓ સુધારવા માટે કૌશલ્ય વિકાસ કરશે.

	<ul style="list-style-type: none"> • વિદ્યાર્થીઓ પૂઠરીડિંગ, શ્રવણકૌશલ, જોડણી, અને વિરામચિહ્નોના નિયમોનો યોગ્ય ઉપયોગ કરીને સંવાદીતાનો સકારાત્મક અને અસરકારક વિકાસ કરી શકે.
Content Outline	<p>જોડણી અને વિરામચિહ્નોના નિયમો</p> <p>શ્રવણકૌશલ , પ્રત્યાયન કૌશલ –સંવાદી સમાજ રચનાની અનિવાર્ય તાલીમ</p>
Module 2 (Credit 1)	પૂઠવાંચન અને ભૂલ સુધારણા
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <ul style="list-style-type: none"> • વિદ્યાર્થીઓ પૂઠવાંચનની મહત્વતા અને તેના વિવિધ તબક્કાઓને સમજશે. • વિદ્યાર્થીનીઓ સરળ અને પારદર્શક રીતે લખાણને ચકાસી, ભાષાની ખામીઓ અને દુર્બળતાઓને ઓળખી, એમાં સુધારણા લાવશે. • વ્યાકરણ અને ભાષાની યોગ્યતા માટે પસંદગીપૂર્ણ શબ્દચયન અને વ્યાકરણના નિયમો પર વિચાર કરશે. • પૂઠવાંચન માટેના કૌશલ્યને વિકસાવતી વખતે, શબ્દો અને વ્યાકરણનો યોગ્ય સંકલન કરવામાં નિષ્ણાત થશે.
Content Outline	<p>પૂઠવાંચનનો પરિચય</p> <ul style="list-style-type: none"> • પૂઠવાંચન શું છે? • પૂઠવાંચનની મહત્વતા અને તેના વિવિધ તબક્કાઓ • પૂઠવાંચનના નિયમો અને કાર્યશક્તિ • લેખન પ્રક્રિયામાં ભૂલ સુધારણાનું મહત્વ <p>વ્યાકરણ અને શબ્દચયનનો અભ્યાસ</p> <ul style="list-style-type: none"> • વ્યાકરણના નિયમો અને શબ્દોનો યોગ્ય ઉપયોગ • શબ્દચૂકીઓ, ટાઇપો અને વિમર્શોનું ઓળખાણ

	<ul style="list-style-type: none"> • શબ્દચયન અને તેમના અર્થને સાચો બનાવવું • વાક્યરચના અને તેની સુસંગતતા • પુસ્તક વાંચનની વિવિધ નિશાનીઓનો પરિચય
--	--

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

– વિદ્યાપીઠના પરીક્ષા વિભાગ દ્વારા સુનિશ્ચિત પરીક્ષા ,વર્ગખંડ પરીક્ષા , મૌખિકી , /પ્રોજેક્ટ /પરિસંવાદ / સિનેમા ,નાટક ,પુસ્તકાવલોકન /શૈક્ષણિક પ્રવાસનો અહેવાલ લેખન /મુલાકાત –ગ્રંથાલય ,ફાર્બસ ,વિદ્યાપીઠ વગેરે /મુલાકાત-લેખક ,કવિ ,વિવેચક , સમીક્ષક ,કલાકાર વગેરે /સ્વરૂપ વિશેષ તથા લેખક વિશેષનો વિસ્તૃત પરિચય / રેલ્વે ,બેંક , પોસ્ટ ઓફીસ ,આકાશવાણી આદિ સરકારી કાર્યાલયોમાં ગુજરાતીમાં કામકાજ /અંગ્રેજી કે પ્રાદેશિક ભાષાથી વાર્તા ,કવિતા કે લઘુ કથાઓનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ (અંદાજે ૧૫-૨૦ પૃષ્ઠ) જે તે સંબંધિત અધ્યાપકની માર્ગદર્શન અનુસાર /૫ થી ૨૦ કલાક પ્રશિક્ષણ INTERNSHIP/ ON JOB TRAINING PROJECT આદિ.

સંદર્ભ ગ્રંથો :

૧. લેખન શુદ્ધિ અને લઘુકોશ –ડો . રમેશ શુક્લ-પ્રવીણ પુસ્તક ભંડાર , સંદર્ભ સાહિત્ય માળા , રાજકોટ , ૧૯૯૧
૨. જોડણી માટે ખિસ્સા કોશ –ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ , અમદાવાદ , ૨૦૧૨ ,
૩. માતૃભાષા લેખન કૌશલ અને શિક્ષણ –સંપાદક – યોગેન્દ્ર વ્યાસ , પારુલ કંદર્પ દેસાઈ , પીન્કી યજ્ઞેશ પંડ્યા , ગુજરાત સાહિત્ય પરિષદ , અમદાવાદ , ૨૦૧૩
- ૪ . લેખન માર્ગદર્શીની –યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ , અમદાવાદ
- ૫ . પૂઠ્ઠ રીડીંગ કેવી રીતે થાય છે ? જીતેન્દ્ર દેસાઈ –સંપાદક – યશવંત દોશી , આદ્ય સંપાદક – વાડીલાલ ડગલી , પરિચય પુસ્તિકા ટ્રસ્ટ, મુંબઈ , ૧૯૯૨
૬. સાચી જોડણી અઘરી નથી – યશવંત દોશી –પરિચય પુસ્તિકા , પરિચય ટ્રસ્ટ, ૨૦૧૪
- ૭ . જરા મન થયું એક વાત કરું ? ધીરુબહેન પટેલ , ૨૦૧૧ બૂકપબ ઈનોવેશન
- ૮ .ગુજરાતી લિપિ અને જોડણી –નિશીથ ધ્રુવ –સોમાભાઈ પટેલ , તાદયર્થ ,ડીસેમ્બર, ૧૯૯૭ , ૩૨-૩૯

૯. વાણી અને લેખનની શુદ્ધિ -હરિપ્રસાદ શાસ્ત્રી , અંજની આનંદ , બુદ્ધિ પ્રકાશ , માર્ચ ,૧૯૯૮ ,
૧૧૬
- ૧૦ .ગુજરાતી લિપિસુધારાનો પ્રશ્ન -રતિલાલ નાયક , તાદર્થ્ય, જાન્યુ., ૧૯૯૮ , ૩૨ -૩૪
- ૧૧ .માતૃભાષાનો મહિમા અને લેખન શુદ્ધિ -હરિપ્રસાદ શાસ્ત્રી બુદ્ધિ પ્રકાશ , ૧૯૯૬ , સપ્ટેમ્બ

SEMESTER-III B.A.-II Gujarati –Discipline-specific core (DSC)Course

Course Sr. no.	Type of Course	Title	Cr.	L	EX	INT	TOTAL
3.5	OEC	ગુજરાતી પત્રકારત્વ – (Feature writing) લેખ	2	2		50	100

Course Title	ગુજરાતી પત્રકારત્વ -લેખ,લેખન અને વિવિધ પ્રકાર(Feature writing)
Course Credits	2
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <ul style="list-style-type: none"> ફિચર લેખનની તત્વોને સમજી શકશે વિવિધ પ્રકારના ફિચર લેખો માટે યોગ્ય અભિગમ અને શૈલીઓનો ઉપયોગ કરી શકે ફિચર લેખન માટે સંવાદ , રિસર્ચ અને લેખનશૈલીઓનો પ્રયોગ કરશે. નેતિકતા અને યોગ્યતા સાથે ફિચર લેખનની પ્રક્રિયા પર્યાપ્ત રીતે અજમાવવી શકે. પત્રકારત્વમાં ફિચર લેખોની અસરકારકતા અને તેના ઉપયોગના મહત્વને સમજીને લેખ લખી શકશે.
Module 1 (Credit 1)	ફિચર લેખનનો પરિચય અને મહત્વ
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <ul style="list-style-type: none"> વિદ્યાર્થીઓ ફિચર લેખન અને ન્યૂઝ રિપોર્ટિંગ વચ્ચેનો તફાવત સમજશે. ફિચર લેખનના લક્ષ્ય અને મહત્વનો પરિચય પ્રાપ્ત કરશે. વિવિધ પ્રકારના ફિચર લેખો (પર્સનલ, ઈવેન્ટ, સોસાયટી, ટ્રાવેલ, અને હેલ્થ) વિશે સમજણ પ્રાપ્ત થશે. દરેક પ્રકારના ફિચર માટે લખવાની પદ્ધતિ અને નિયમો સમજાશે.

<p>Content Outline</p>	<p>1. ફિચર લેખનનો પરિચય:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ફિચર લેખન શું છે? ○ ફિચર લેખન અને ન્યૂઝ રિપોર્ટિંગનો તફાવત ○ પત્રકારત્વમાં ફિચર લેખનની ભૂમિકા ○ ફિચર લેખનની વિશિષ્ટતાઓ <p>2. ફિચર લેખનના પ્રકાર:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ પર્સનલ ફિચર ○ ઇવેન્ટ ફિચર ○ ટ્રાવેલ ફિચર ○ હેલ્થ, કલ્ચરલ, અને સોસાયટી ફિચર ○ ઇન્ટરવ્યૂ બેઝ્ડ ફિચર <p>3. ફિચર લેખનની રચના:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ફિચર લેખનનો ધ્યેય અને સામગ્રી ○ ફિચર લેખ માટેની વાક્ય રચના ○ લીડ, બોડી અને કનક્લૂઝન ○ પ્રારંભિક વિગતો અને રસપ્રદ ટર્ન <p>4. ફિચર લેખમાં નેરેટિવ અને એડિટોરિયલ ટોન:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ સજાવટ અને પ્રસંગની બાબતો ○ કથાવ્યાખ્યા શૈલીનો ઉપયોગ ○ નૈતિક દૃષ્ટિકોણ અને વાચકના રસનું નિર્માણ
<p>Module 2 (Credit 1)</p>	<p>ફિચર લેખન માટેના અભિગમ અને નૈતિકતાઓ</p>
<p>Learning Outcomes</p>	<p>After learning the module, learners will be able to</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • વિદ્યાર્થીઓ ફિચર લેખન માટે યોગ્ય અભિગમ અને શૈલીઓ અપનાવવાનો કૌશલ્ય શીખશે. • કથાવ્યાખ્યા, નેરેટિવ અને વર્ણનાત્મક શૈલીઓનો ઉપયોગ કરતી વખતે અભિગમ અને પદ્ધતિને સમજશે. • યોગ્ય સ્ત્રોતોથી માહિતી મેળવવાનું અને તેને ફિચર લેખમાં સંકલિત કરવાનું કૌશલ્ય શીખશે. • રિસર્ચ અને માહિતી ચકાસણીના માવજત સાથે ફિચર લેખ માટે માહિતી સંકલિત કરવાની તૈયારી કરશે. <ul style="list-style-type: none"> • વિદ્યાર્થીઓ સંવેદનશીલ વિષયો પર લખતી વખતે સંવેદના અને મૌલિકતા જાળવણીનો અભિગમ વિકસાવશે. • સામાજિક, સાંસ્કૃતિક, અને રાજકીય મુદ્દાઓ પર ન્યાય અને સચોટતા જાળવવા માટે સજાગ રહેશે.
<p>Content Outline</p>	<p>1. ફિચર લેખન માટે રિસર્ચ અને માહિતી સંકલન:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ સંવાદ અને ઇન્ટરવ્યૂ: ફિચર લેખન માટેની મુખ્ય પદ્ધતિઓ ○ સચ્ચાઈ અને માહિતી એકત્રિત કરવાનો સદુપયોગ ○ ફિચર લેખ માટે સબૂત અને સત્વર માહિતી સંકલન ○ વિવિધ સ્ત્રોતમાંથી રિસર્ચ અને માહિતી મેળવનાર <p>2. લેખન માટે શૈલીઓ અને પદ્ધતિઓ:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ નેરેટિવ વાસ્તવિકતા અને વાર્તાવાચકતા ○ સારા શબ્દચયન અને વ્યાકરણ ○ સમજદારી, સાહિત્યિક અભિગમ અને સરળ ભાષાનો ઉપયોગ ○ રસપ્રદ માહિતી અને નવીન વિષયો પર લખવું <p>3. ફિચર લેખન માટેની નૈતિકતાઓ:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ નૈતિક દૃષ્ટિકોણ: સત્યતા, ન્યાય, અને વિશ્વસનીયતા

	<ul style="list-style-type: none"> ○ પારદર્શિતા અને ખોટી માહિતી ટાળો ○ એડિટિંગ અને પ્રકાશન માટે દયાળુ અભિગમ ○ લેખન અને સંપ્રેક્ષણમાં વ્યાવસાયિકતા <p>4. લેખ માટે અનુભવ અને અભ્યાસ:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ વિદ્યાર્થીઓ માટે પ્રેક્ટિકલ કાર્ય: ફિચર લેખ લખવો ○ ફિચર લેખ માટેના નાના નમૂનાઓ ○ પીઅર રિવ્યૂ અને ફિચર લેખનું મૂલ્યાંકન ○ નવીન ફિચર લેખો માટે ટિપ્સ અને માર્ગદર્શન
--	--

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

– વિદ્યાપીઠના પરીક્ષા વિભાગ દ્વારા સુનિશ્ચિત પરીક્ષા ,વર્ગખંડ પરીક્ષા , મૌખિકી , /પ્રોજેક્ટ /પરિસંવાદ / સિનેમા ,નાટક ,પુસ્તકાવલોકન /શૈક્ષણિક પ્રવાસનો અહેવાલ લેખન /મુલાકાત –ગ્રંથાલય ,ફાર્બસ ,વિદ્યાપીઠ વગેરે /મુલાકાત-લેખક ,કવિ ,વિવેચક , સમીક્ષક ,કલાકાર વગેરે /સ્વરૂપ વિશેષ તથા લેખક વિશેષનો વિસ્તૃત પરિચય / રેલ્વે ,બેંક , પોસ્ટ ઓફીસ ,આકાશવાણી આદિ સરકારી કાર્યાલયોમાં ગુજરાતીમાં કામકાજ /અંગ્રેજી કે પ્રાદેશિક ભાષાથી વાર્તા ,કવિતા કે લઘુ કથાઓનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ (અંદાજે ૧૫-૨૦ પૃષ્ઠ) જે તે સંબંધિત અધ્યાપકની માર્ગદર્શન અનુસાર /૫ થી ૨૦ કલાક પ્રશિક્ષણ INTERNSHIP/ ON JOB TRAINING PROJECT આદિ.

સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. જનસંચાર માધ્યમો અને જનસંપર્ક – પ્રા. નાનુભાઈ જોશી, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય અમદાવાદ.
૨. લેખ લખવાની કળા – યાસીન દલાલ, પ્રવીણ પ્રકાશન, રાજકોટ, ૧૯૨૦.
૩. સંચાર માધ્યમો – સંપાદક: ડૉ.નગીન મોદી, આર.આર. શેઠની કંપની, અમદાવાદ, ૧૯૯૭.
૪. સમૂહ માધ્યમો અને સાહિત્ય – ડૉ. પ્રીતિ શાહ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, ૧૯૮૯.
૫. મિડિયા મેસેજ – સુમન શાહ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ, ૨૦૧૦.
૬. માધ્યમ મીમાંસા – યાસીન દલાલ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ, ૨૦૧૧
૭. સંશોધન – અહેવાલ લેખન – પ્રા. વિમળ પી. શાહ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય અમદાવાદ, ૧૯૯૪
૮. ફિલ્માવલોકન – અભિજિત વ્યાસ, પ્રકાશક- લેખક પોતે વિક્રેતા – આર.આર.શેઠની કંપની, મુંબઈ, ૧૯૯૧.

૯. ફિલ્મ દર્શન - યાસીન દલાલ, પ્રવીણ પ્રકાશન, રાજકોટ, ૧૯૮૪.
૧૦. લેખ - સમૂહ માધ્યમ અને સાહિત્ય, કેતન મહેતા પરબ એપ્રિલ-મે, ૧૯૮૫, પૃ. ૬૮ થી ૬૯.
૧૧. પ્રસારણ અને સમાજ - મહેશ મસાની, અનુ. ચંદ્રવદન ચી. મહેતા, નેશનલ બુક ટ્રસ્ટ, ઇન્ડિયા, નવી દિલ્હી, ૧૯૮૦.
૧૨. સંચાર માધ્યમ સંશોધન (પદ્ધતિ અને સમીક્ષા) - ચંદ્રકાન્ત મહેતા, ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય, ૨૦૦૩.
૧૩. રૂબરૂ (મુલાકાતોનો સંગ્રહ) યાસીન દલાલ, પ્રવીણ પ્રકાશન, રાજકોટ, ૧૯૭૯.
૧૪. સંચાર માધ્યમો - ડૉ. નગીન મોદી, આર.આર.શેઠની કંપની, અમદાવાદ, ૧૯૯૭.
૧૫. વિશ્વની શ્રેષ્ઠ ફિલ્મોનો આસ્વાદ - સુભાષ શાહ, નવભારત, સાહિત્ય મંદિર, મુંબઈ, ૨૦૦૮
૧૬. તર્જની સંકેત -ઉત્પલ ભાયાણી, ના.દા.દા.મ.વિ. ૧૯૮૭.
૧૭. નાટકનો જીવ - ઉત્પલ ભાયાણી, ના.દા.દા.મ.વિ. ૧૯૮૭.
૧૮. લેખન અને પત્રકારત્વ - ફાધર વર્ગીસ પોલ, રન્નાદે પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૧૯. સંચાર માધ્યમ और इलेक्ट्रॉनिक मिडिया, ज्ञानेन्द्र रावत, श्री नटराज प्रकाशन, दिल्ली, २००६
૨૦. શિક્ષણમાં ભાષા સજ્જતા અને લેખન કૌશલ : કલ્પેશ પટેલ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ- ૨૦૧૦.
૨૧. ગુજરાતી વ્યાકરણ અને લેખન - ભરત ઠાકર, શબ્દલોક પ્રકાશન, અમદાવાદ, ૨૦૦૩.
૨૨. લેખન કૌશલ - રતિલાલ નાયક, આદર્શ પ્રકાશન
૨૩. લેખન શુદ્ધિ અને લઘુકોશ - ડૉ. રમેશ શુક્લ, પ્રવીણ પ્રકાશન, રાજકોટ, ૧૯૯૧
૨૪. શિક્ષણમાં ભાષાસજ્જતા અને લેખન કૌશલ - કલ્પેશ પટેલ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, ૨૦૧૦
૨૫. વેચાણકળા અને વિજ્ઞાપન - પ્રા.એન.વી.પંચોળી અને અન્ય, શ્રી જમનાદાસની કંપની, અમદાવાદ, ૨૦૦૬.
૨૬. અખબારી લેખન - ડૉ. કુમારપાળ દેસાઈ, યુનિ. ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ, ૧૯૭૯.
૨૭. પટકથા લેખન એક પરિચય (હિન્દી) - મનોહરશ્યામ જોશી, રાજકમલ પ્રકાશન પ્રા. લિ.નવી દિલ્હી, ૨૦૦૨.
૨૮. ટેલિવિઝન પટકથા લેખન (હિન્દી) - વિનોદ તિવારી, પરિદ્રશ્ય પ્રકાશન, મુંબઈ, ૨૦૦૨.
૨૯. કથા, પટકથા, સંવાદ - હુબનાથ, અનભૈ પ્રકાશન, સાયન, મુંબઈ, ૨૦૧૧
૩૦. રેડિયો કે લિયે કેસે લિખે - અમરનાથ ચંચલ, રાજકમલ પ્રકાશન, જયપુર, ૧૯૫૫.
૩૧. ગુજરાતી વ્યાકરણ અને લેખન - ઠાકર ભરતકુમાર, શબ્દલોક પ્રકાશન, અમદાવાદ, પ્ર.આ. ૨૦૦૬, બી.આ. ૨૦૦૯, તૃ.આ. ૨૦૧૨.
૩૨. લિપિ અને જોડણીની જોડે એક સફર - ધ્રુવ નિશીથ, પ્રકાશક પોતે, ૧૯૯૮.
૩૩. અરજી અને લેખન કૌશલ - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન.
૩૪. વર્ગીકૃત કહેવતો અને રૂઢિપ્રયોગો - વિનોદ શ્રીમાળી, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન.
૩૫. રેડિયોનાટક : સ્વરૂપ સિધ્ધાંત, વિનોદ જોષી, આદર્શ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૩૬. વૃત્તસંપાદન , હિંમતભાઈ પારેખ
૩૭. અર્ધ શતાબ્દીની અખબારી યાત્રા, યજ્ઞેશ શુક્લ
૩૮. તંત્રી લેખ : સ્વરૂપ અને સર્જન, ઈશ્વરલાલ દવે.
૩૯. રિપોર્ટીંગ અને રેડિયો રિપોર્ટીંગ, યાસીન દલાલ
૪૦. સંવાદદાતા અને સમાચાર લેખન, યાસીન દલાલ
૪૧. રિપોર્ટીંગના સિદ્ધાંતો, યાસીન દલાલ
૪૨. રેડિયો અને દૂરદર્શન પત્રકારિતા, ડૉ.હરિમોહન

૪૩. સાહિત્ય અને પત્રકારત્વ, સંપાદન: કુમારપાળ દેસાઈ
૪૪. પત્રકારિતા એવં સંપાદન કલા, એન.સી.પંત.
૪૫. પત્રકારત્વના સિદ્ધાંતો, નાનુભાઈ જોશી, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત, ૧૯૯૭.
૪૬. ગુજરાતી પત્રકારિત્વનો ઈતિહાસ, ડૉ. રતન ડુસ્તમજી માર્શલ, સાહિત્ય સંગમ, બીજી આ.૨૦૦૫
૪૭. સિનેમાની સૃષ્ટિ, યાસીન દલાલ, પાર્શ્વપબ્લિકેશન, ૨૦૧૦.

SEMESTER-III B.A.-II Gujarati –Discipline-specific core (DSC)Course

Semester III

COURSE SYLLABUS - B.A. First-year-GUJARATI

Course Sr. no.	Type of Course	Title	Cr.	INT	EXT	MARKS
3.6 B.A./B.Com (Inter Disciplinary)	A EC	શીખો ગુજરાતી પ્રાથમિક ભાગ -1 લિપિ પરિચય ,શ્રવણ અને વાંચન કૌશલ્ય	4	50	-	50

Course Title	શીખો ગુજરાતી – પ્રાથમિક ભાગ -1 લિપિ પરિચય ,શ્રવણ અને વાંચન કૌશલ્ય
Course Credits	2
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to <ul style="list-style-type: none">• માન્ય ગુજરાતી ભાષાની લિપિ શીખશે• ગુજરાતી સ્વરોને જાણશે• ગુજરાતી વ્યંજનોને ઓળખશે• ગુજરાતી જોડાક્ષર બનાવતા શીખશે• ગુજરાતી .કક્કો બારાખડી લખી વાંચતા લખતા શીખશે .
Module 1 (Credit 1)	ગુજરાતી ભાષા , લિપિ અને બોલી , વાણી ,ઉચ્ચારણ
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to <ul style="list-style-type: none">• ગુજરાતી લિપિથી પરિચિત થશે .

	<ul style="list-style-type: none"> • સ્વર, વ્યંજન, જોડાક્ષરોથી શબ્દો બનાવશે .
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> • લિપિ પરિચય : સ્વર અને વ્યંજન. • કક્કો બારાખડી, શબ્દો અને જોડાક્ષર .
Module 2 (Credit 1) શ્રવણ , વાંચન કૌશલ	
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <ul style="list-style-type: none"> • શ્રવણ અને વાંચન કૌશલ શીખશે • સ્પષ્ટ ઉચ્ચારણ સાથે વાંચતા શીખશે.
Content Outline	<p>શ્રવણ કૌશલ</p> <ul style="list-style-type: none"> • બાળગીત • બાળવાર્તા <p>વાંચન કૌશલ</p> <ul style="list-style-type: none"> • નાના વાક્યો, વાર્તાઓ વાંચે. • શુદ્ધ વાંચન

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

- 50 ગુણની બહિર્ગત પરીક્ષા લેવાશે .જેમાં પાસ થવું અનિવાર્ય છે.

Activities(પ્રવૃત્તિ):

અક્ષરોનું વર્ગીકરણ કરતાં શીખવું.

નવાનવા શબ્દો બનાવવા આપવા .

ચિત્ર વર્ણન દ્વારા શબ્દભંડોળ વધારવું.

સંવાદ કરવા કહેવું.

વાર્તા કહેવી .

- લેખિત પરીક્ષા

ખાલી જગ્યા પૂરો ,જોડકાં જોડો, ચિત્રવર્ણન , સ્વપરિચય , રંગના નામ

અંકલેખન , વાક્ય બદલે , એક -અનેક શબ્દો લખે, પર્યાયવાચી શબ્દો , વિરોધી શબ્દ .

સંદર્ભ ગ્રંથો :

1) An Intensive Course in Gujarati – Usha Nair , CIII Publication ,Mysore

2) Gujarati Bhasha Saurabh - Usha Nair , CIII Publication ,Mysore

3) Phonetic Reader Series: Language Learning & Teaching Materials Gujarati - Usha Nair,CIII Publication, Mysore

- માના ગુણ સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- અઠવાડિયું સંગ્રહિત ૨૦૧૫-૦૬-૦૬ ના રોજ વેબેક મશિન
- સો વરસનો થા સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- ચોખ્ખું ઘરનું આંગણું સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- મેં એક બિલાડી પાળી છે સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- નાની મારી આંખ સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- ગાતાં મીઠાં તારા ગાન સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- ઢિંગલી મેં તો બનાવી મઝાની સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- ઈચ્છાઓના લીટા સંગ્રહિત ૨૦૧૫-૦૬-૦૬ ના રોજ વેબેક મશિન
- હું ને ચંદ્રહંમેશ માટે મૃત કડી]
- એક બિલાડી જાડી સંગ્રહિત ૨૦૧૫-૦૬-૦૬ ના રોજ વેબેક મશિન
- વારતા રે વારતા સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- મામાનું ઘર કેટલે સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- એકડો સાવ સળેખડો સંગ્રહિત ૨૦૧૫-૦૬-૦૬ ના રોજ વેબેક મશિન
- દરિયાને તીર સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન

- કેવા હશે ?[હંમેશ માટે મૃત કડી]
- પાંખ મળી જાય સંગ્રહિત ૨૦૦૯-૧૧-૧૬ ના રોજ વેબેક મશિન
- મંદિર તારું સંગ્રહિત ૨૦૦૯-૧૧-૧૫ ના રોજ વેબેક મશિન
- માટું-તાટું સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- બા મેં તો બાગમાં બાંધી નિશાળ સંગ્રહિત ૨૦૦૯-૧૧-૧૫ ના રોજ વેબેક મશિન
- અડકો દડકો દહીં દડૂકો સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- વા વા વંટોળિયા સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- રીંછ એકલું ફરવા ચાલ્યું સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- કેવું અનોખું છે માટું બાળપણ સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- પ્રાણીઓની ગાડી સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- બેન અને ચાંદો સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- રંગ રંગ વાદળિયાં સંગ્રહિત ૨૦૦૯-૦૯-૨૩ ના રોજ વેબેક મશિન
- સાબુભાઈની ગાડી સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- પા પા પગલી સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- બા, મને ચપટી વગાડતાં આવડી ગઈ સંગ્રહિત ૨૦૦૯-૧૧-૧૫ ના રોજ વેબેક મશિન
- ચાંદા પોળી સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- આવ રે બહેન સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- ચકલી ચોખા ખાંડે છે સંગ્રહિત ૨૦૦૯-૧૧-૧૫ ના રોજ વેબેક મશિન
- રાતી રાતી ચણોઠડી ને બીજું રાતું બોર સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- દાદાનો ડંગોરો લીધો સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન

SEMESTER-III B.A.-II Gujarati

3.7 Major (Core)

NO.	Vertical	Title	Sem VI	Cr.	Marks	Int	Ext
3.7	Major (core)	પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય વિવેચકો	Major (core)	2	50	50	00

Course Title	પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા
Course code	
Course Credits	2
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <p>1. બી .એ ના અભ્યાસક્રમમાં વિદ્યાર્થી મેથ્યુ આર્નોલ્ડ સુધીની પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસાનો પરિચય મેળવે છે</p> <p>2 એમ .એ .ના અભ્યાસક્રમમાં ટી .એસ .એલિયટ થી રોલાં બારથ સુધીના તબક્કાના મહત્વના મીમાંસકોની સહીત્યમીમાંસનું અધ્યાપન કરવાનો હેતુ છે અને સમજ કેળવે તે જરૂરી છે.</p> <p>3 .યુરોપીય સાહિત્ય વિવેચનનો વ્યાપક અનુભવ કરે .</p> <p>4 પશ્ચિમ કાવ્ય કલાત્મકતા અધ્યયનની વિવિધ પ્રણાલી તથા પરિવર્તનને જાણશે</p> <p>5 સાહિત્યતાત્વાની અર્થઘટન કરનારી વિભિન્ન વિવેચન દ્રષ્ટિનો અભ્યાસ કરશે</p>
Module 1 (Credit 1:	પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા .
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>અંગ્રેજ શાસનકાળથી આપણા વિધવાન વિવેચકો પાશ્ચાત્ય સાહિત્યમીમાંસના સીધાન્તોનું નિકટવર્તી અનુશીલન કર્યું છે તેની પ્રાયોગિક કલાત્મકતા જાણશે</p> <p>વિદ્યાર્થીની બહેન કાવ્ય અધ્યયનની વિવિધશાખાઓ વિવિધ રીતે સ્વાત્રન્યોતર કાળ પછી આપણા વિવેચકો યુરોપીય સાહિત્યવિવેચનનો વ્યાપક અનુભવ કરે છે એ જાણશે</p>

Content Outline	<p>* બીજી સદીથી વીસમી સદીનો પાશ્ચાત્ય ઇતિહાસ જાણશે પ્લેટો થી લઈ એરીસ્ટોટલ, લોન્જાઈનસ ,હોરેસ , લોકે ,દેકાર્ટ , શેક્સપિયર , બેન્જોનસન વગેરેના પ્રદાન તેમની કાવ્ય વિચારના નો પરિચય મેળવશે</p> <p>* ૧૪મી સદી વાચી આવતા વાદોને જાણશે (દાદાવાદ, અસ્તિત્વવાદ બીજા અનેક વાદોને જાણશે અને પરિચય મેળવશે</p>
Module 2 (Credit 1) :	પ્લેટો -અરિસ્ટોટલ
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. વિદ્યાર્થીની બહેન અનેક પાશ્ચાત્ય વિવેચકો તેના પ્રદાન ને જાણશે તેમની કાવ્ય વિચારથી પરિચિત થશે 2. વિદ્યાર્થીની બહેન બીજી સદીથી અત્યાર સુધી આવતા પાશ્ચાત્ય વિવેચનના સ્થિત યન્તરોને જાણશે અને શીખશે
Content Outline	<ol style="list-style-type: none"> 1. પ્લેટો -સાહિત્ય અને નૈતિકતા ,અનુસરણનો સિદ્ધાંત ,સાહિત્ય અને આદર્શ વિષે તેમના પ્રદાન ને જાણશે 2. એરિસ્ટોટલ -poetics -સાહિત્યની પ્રથમ સુવ્યવસ્થિત આલોચના , અનુસરણ નહીં પુનઃ મૂલ્યાંકન , ટ્રેજેડી નું વિશ્લેષણ ,એકતાના સિદ્ધાંતો ,unity of action

Assignment / Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE):

દરેક સુનિશ્ચિત અભ્યાસક્રમ અનુસાર વિદ્યાપીઠ પરીક્ષા વિભાગ અથવા મહાવિદ્યાલય દ્વારા પરીક્ષા ,મૌખિકી ,પેપર-PPT / પ્રોજેક્ટ /પરિસંવાદ / સિનેમા /નાટક કે પુસ્તક અવલોકન / શૈક્ષણિક પ્રવાસ / મુલાકાત / સર્જક સાથે સંવાદ , ગ્રંથાલય , પુસ્તકાલય વગેરે / મુલાકાત - લેખક , કવિ , વિવેચક , કલાકાર વગેરે વિદ્યાવિશેષ કે લેખક વિશેષનો વિસ્તૃત પરિચય / બેંક ,આકાશવાણી આદિ સરકારી કાર્યાલયોમાં ગુજરાતીભાષાનો ઉપયોગ કઈ રીતે થાય / અંગ્રેજી કે પ્રાદેશિક ભાષામાંથી કોઈ વાર્તા , કવિતા કે લઘુકથાનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ / અધ્યાપકના નિર્દેશ અનુસાર

: સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. પશ્ચિમનું સાહિત્ય વિવેચન ભાગ - ૧,૨ : શિરીષ પંચાલ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ,અમદાવાદ, ૧૯૯૨
૨. પાશ્ચાત્ય સાહિત્યમીમાંસા : બહેચરભાઈ પટેલ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ,અમદાવાદ,
૩. મેથ્યુ આર્નોલ્ડ : ભરત મહેતા, પાર્શ્વ પ્રકાશન, ૨૦૦૨
૪. કવિ-વિવેચક એલિયટ : સુમન શાહ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ

- પ. ઉદાત્તત્વ : અનુ. ચંદ્રશંકર ભટ્ટ, ગુજરાત યુનિ., અમદાવાદ
- ડ. ટી.એસ. એલિયટ વિશેષાંક : સં. ધીરુ પરીખ, કવિલોક પ્રકાશન, અમદાવાદ, ૧૯૮૯
૭. ફલશ્રુતિ : લાભશંકર પુરોહિત, સંવાદ પ્રકાશન, વડોદરા, ૧૯૯૯
૮. બહુસંવાદ : ચંદ્રકાંત ટોપીવાળા, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ
૯. સિદ્ધાંતે કિમ્ : સુમન શાહ, પાર્શ્વ પ્રકાશન,

COURSE SYLLABUS - B.A. Second-year-GUJARATI

SEMESTER-IV B.A.-II Gujarati –Major Core

Course Sr. no.	Type of Course	Title	Cr.	L	TP	INT	TOTAL
4.1	Major (Core)	અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ સુધારકયુગ અને પંડિત યુગ	4	4	50	50	100

Course Title	અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ –(સુધારક યુગ અને પંડિત યુગ)
Course Credits	4
Course code	
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <p>વિદ્યાર્થીની બહેન 1150 થી 1850એ ગુજરાતી ભાષા સહિત્યનો મધ્યકાળ છે ત્યારે ઘણી પ્રાદેશિક ભાષાનો ઉદ્ભવ થયો ગુજરાતી ભાષા પણ તેમની એક છે એ આપણે આગળ જાણ્યું</p> <p>1850 થી આજદિન સુધીનો ગાળો ગુજરાતી ભાષાનો અર્વાચીન કાળ છે આ સમયમાં સામાજિક ,રાજકીય , આરથૂઈક , સાંસ્કૃતિક ક્ષેત્રે અનેક સ્થિતયંતરો જોવા મળે છે એ વિષે જાણશે</p>
Module 1 (Credit 1)	અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ -સુધારકયુગ અને પંડિત યુગની સામાજિક -સાંસ્કૃતિક -રાજકીય ભૂમિકા

<p>Learning Outcomes</p>	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <ul style="list-style-type: none"> - આ સમયગાળાની સામાજિક , રાજકીય , આર્થિક , સાંસ્કૃતિક ક્ષેત્રે સ્થિતચંતરો જાણશે - ખાસ કરીને અન્યાભાષી સાહિત્યની સાથોસાથ યુનિવર્સિટીઓની સ્થાપન બાદ ગુજરાતી સાહિત્યકારને અંગ્રેજી ભાષા સાહિત્યનો પ્રત્યક્ષ પરિચય મેળવશે <p>ગુજરાતી ચેતના તેના વૈશ્વિક આંદોલનો , તેનું પરિણામ , વિવિધ સાહિત્ય સ્વરૂપોમાં ગુજરાતી સર્જકોનું ખેડાણ વિષે સમજ કેળવશે</p>
<p>Content Outline</p>	<p>ઇ .સ. 1850 થી આજદિન સુધીનો સમય - ગુજરાતી ભાષાનો અર્વાચીન કાળ</p> <p>સુધારક યુગ અને પંડિત યુગના મહત્વના સર્જકો - સાહિત્ય સ્વરૂપો અને તેનું ખેડાણ</p>
<p>Module 2 (Credit 1) સુધારક યુગ : લક્ષણો , સર્જકો ,કૃતિઓનો અભ્યાસ</p>	
<p>Learning Outcomes</p>	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <ul style="list-style-type: none"> વિદ્યાર્થીની બહેનો મધ્યકાળના સમૃદ્ધ - સાહિત્યના ઇતિહાસને સંજય પછી તેઓ આરવાચી સંદર્ભમાં મુકાય તે અનિવાર્ય છે <p>અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસનો સમયગાળો વિશાળ છે તેથી આ વિશે જાણવું અનિવાર્ય છે એને જાણશે</p>
	<p>મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યથી કયા , કેવી રીતે જૂદું પડે છે એનો ખ્યાલ આવશે</p>

<p>Content Outline</p>	<ul style="list-style-type: none"> - સુધારક યુગનો સાંસ્કૃતિક સંદર્ભ , પરિબળો , મધ્યકાલીન યુગથી વ્યાવર્તન ,લક્ષણો - સુધારક યુગના સર્જકોનો અભ્યાસ - નર્મદ , દલપત, નવલરામ સુધારક યુગની કૃતિઓનો અભ્યાસ - કારણ ઘેલો , લલિતદુખદર્શક
<p>Module 3 (Credit 1) પંડિત યુગ : લક્ષણો , સર્જકો , કૃતિઓનો અભ્યાસ</p>	
<p>Learning Outcomes</p>	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>તત્કાલીન સામાજિક -સંસ્કૃતિકગતિવિધિ , અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યની લાક્ષણિકતાઓ , મુખ્ય મુખ્ય સાહિત્ય સ્વરૂપો , મુખ્ય મુખ્ય સર્જકો વિષે જાણશે</p> <p>સીંચીન: કૃતિઓ , પ્રવાહો , વાળનો , સ્થિતચંતરો અને અન્ય મહત્વના અભ્યાસ અંશોનો સમાવેશ કર્યો છે તે જાણશે જ્ઞાન સમૃદ્ધ કરશે</p>
<p>Content Outline</p>	<ul style="list-style-type: none"> - પંડિત યુગનો સાંસ્કૃતિક સંદર્ભ , પરિબળો, સુધારક યુગથી વ્યાવર્તન, પંડિત યુગના લક્ષણો - પંડિતયુગના સર્જકોનો અભ્યાસ - ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી , કાન્ત , , બ .ક . ઠાકોર - પંડિત યુગની કૃતિઓનો અભ્યાસ - ભદ્રંભદ્ર , કલાપીનો કેકારવ , જયા અને જયંત
<p>Module 4 (Credit 1) ગુજરાતી ભાષાનો ઇતિહાસ - સુધારક યુગ અને પંડિત યુગના સાહિત્ય સ્વરૂપોનો અભ્યાસ</p>	
<p>Learning Outcomes</p>	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>વિદ્યાર્થીની બહેનો અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનું સમગરલક્ષી ચિત્ર પામશે .</p> <p>સાહિત્યના બંને પ્રકારના ઇતિહાસનું અધ્યયન , વિદ્યાર્થીની બહેન પોતાની ભાષાના સાહિત્યને</p>

	તરતાંચભાવે જોવાની દ્રષ્ટિ આપશે ઉપરાંત સાહિત્યિક પરંપરાને સાચા અર્થમાં આત્મસાત કરે જે આજના સંદર્ભમાં બહુ જ પ્રસ્તુત બન્યું છે
Content Outline	નિબંધ , આત્મકથા ,, નવલકથા , ગઝલ , ખંડકાવ્ય , નાટક , વિવેચન

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

– વિદ્યાપીઠના પરીક્ષા વિભાગ દ્વારા સુનિશ્ચિત પરીક્ષા ,વર્ગખંડ પરીક્ષા , મૌખિકી , /પ્રોજેક્ટ /પરિસંવાદ / સિનેમા ,નાટક ,પુસ્તકાવલોકન /શૈક્ષણિક પ્રવાસનો અહેવાલ લેખન /મુલાકાત –ગ્રંથાલય ,ફાર્બસ ,વિદ્યાપીઠ વગેરે /મુલાકાત-લેખક ,કવિ ,વિવેચક , સમીક્ષક ,કલાકાર વગેરે /સ્વરૂપ વિશેષ તથા લેખક વિશેષનો વિસ્તૃત પરિચય / રેલ્વે ,બેંક , પોસ્ટ ઓફીસ ,આકાશવાણી આદિ સરકારી કાર્યાલયોમાં ગુજરાતીમાં કામકાજ /અંગ્રેજી કે પ્રાદેશિક ભાષાથી વાર્તા ,કવિતા કે લઘુ કથાઓનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ (અંદાજે ૧૫-૨૦ પૃષ્ઠ) જે તે સંબંધિત અધ્યાપકની માર્ગદર્શન અનુસાર /૫ થી ૨૦ કલાક પ્રશિક્ષણ INTERNSHIP/ ON JOB TRAINING PROJECT આદિ.

સંદર્ભ ગ્રંથો :

ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : ભાગ ૧થી ૬ – ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ , અમદાવાદ , ૧૯૭૩ , ૨૦૨૦

અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્ય રૂપરેખા – ધીરુભાઈ ઠાકર , ગૂર્જર , ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય , અમદાવાદ ૧૯૮૨

સાહિત્ય કોષ – ભાગ -૨,૩ સં .જયંત કોઠારી , ચંદ્રકાંત ટોપીવાળા , ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ , અમદાવાદ , ૧૯૮૯

Gujarat and its literature -ક .મા . મુન્શી , ભારતીય વિધ્યભાવન , મુંબઈ , ૧૯૫૪

પંડિત યુગનું પુનઃમૂલ્યાંકન – નીતિન મહેતા – ગૂર્જર પ્રકાશન

SEMESTER-IV B.A.-II Gujarati –Discipline-specific core (DSC)Course

Course Sr. no.	Type of Course	Title	Cr.	L	TP	INT	TOTAL
4.2	Major (Core)	સાહિત્ય સ્વરૂપનો અભ્યાસ -ટૂંકી વાર્તા -2- ભારતીય -પાશ્ચાત્ય	4	4	50	50	100

Semester III

4 .2 Major (Core)

Course Title	સાહિત્ય સ્વરૂપનો અભ્યાસ -ટૂંકી વાર્તા -2-ભારતીય
Course Credits	4
Course code	
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <p>ઉચ્ચ અભ્યાસ કરનાર વિદ્યાર્થીની બહેન ભારતીય સાહિત્ય સ્વરૂપ વિષેની સમાજ કેળવણી અને તેનું ઊંડાણ પ્રાપ્ત કરશે એ હેતુથી સાહિત્ય સર્જન સંલગ્ન અનેક વિષયોનું તલસ્પર્શી અભ્યાસ કરશે ભારતીય ભાષા ઇતિહાસમાં સાહિત્ય સ્વરૂપ - ક્લાસિક ટૂંકી વાર્તાને વિવિધ ભાષામાં જાણશે અને જ્ઞાનમાં વધારો કરશે .</p>
Module 1 (Credit 1)	ભારતીય ટૂંકી વાર્તાનો સંક્ષિપ્ત પરિચય - ક્લાસિક ભારતીય વાર્તાઓ -ઉડિયા ,ઉર્દૂ , મરાઠી
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to

	ભારતીય સર્જક , સાહિત્ય સ્વરૂપ , સાહિત્ય વિવેચન , ભારતીય સાહિત્ય વિષયોના અધ્યાપણથી એનાથી સાહિત્યિક જ્ઞાનની ક્ષિતિજોનો વિસ્તાર થશે
	સાહિત્ય સ્વરૂપનો ઉત્ક્રાંતિમૂલક અને વ્યાવર્તક ભૂમિકે અભ્યાસ કરવાથી સ્વરૂપ સિદ્ધિનો નિકટવર્તી પરિચય થશે
Content Outline	ઉડિયા - ચક્રપાણિ - ગોપીનાથ મહંતિ -અનુ -રેણુકા સોની ઉર્દૂ - ખોલી નાખ સહાદત હસન મંટો - અનુ .-શરીફા વીજળીવાળા મરાઠી - ઝભલું - વી .સ . ખાંડેકર - અનુ .શકુંતલા મહેતા
Module 2 (Credit 1) ક્લાસિક ભારતીય વાર્તાઓનો અભ્યાસ -ભારતીય અંગ્રેજી , હિન્દી , બંગાળી	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	સત્તત બદલાતા માનવજીવનનો સંદર્ભ અને સાહિત્ય સ્વરૂપ વચ્ચે જે આંતર સબંધ છે તેની પ્રતીતિ થશે
	સાહિત્ય સર્જન અને માનવજીવન વચ્ચેની બહુપરિમાણી આંતરિક સંવાદિતાનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ થશે
	સાહિત્ય સ્વરૂપ વૈશ્વિક સ્તરે જે મૌલિકતા અને વૈવિધ્યાને જાણશે
Content Outline	ભારતીય અંગ્રેજી - અનીતા દેસાઈ પ્રેમાળ દીકરો - - અન હરીશ ખત્રી
Module 3 (Credit 1) ક્લાસિક ભારતીય વાર્તાઓનો અભ્યાસ - મલયાલમ , કન્નડ	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	અધ્યાપણથી માનવજીવનનું બહુપરિમાણી ચિત્ર વાંચી શકશે

	સાહિત્ય સ્વરૂપ વિષે સિદ્ધાંતલક્ષી વિચારણાનો ખ્યાલ આવશે
Content Outline	મલયાલમ - તાક્ષી શિવશંકર પિલલે - માતનની વાર્તા - અનુ -વર્ષા દાસ કન્નડ - નટરાજ હુલિયાર - માય કિન્નારી - અનુ - કારમશી પીર
Module 4 (Credit 1) ક્લાસિક ભારતીય વાર્તાઓનો અભ્યાસ -આસામી , તેલુગુ ,પંજાબી	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	આ અભ્યાસથી ભારતીય ટૂંકી વર્તન સ્વરૂપથી ઓળખ સઘન થશે ટૂંકી વાર્તાના સાહિત્ય સ્વરૂપની પ્રતિનિધિરૂપ કૃતિઓનો અધ્યાપણથી સ્વરૂપમાં થતા ઉમેરણ અને બાદબાકીની પ્રક્રિયાથી વિધ્યાર્થીની બહેન અભિજ્ઞ થશે
Content Outline	આસામી - ઇન્દિરા ગોસ્વામી - પુત્ર કામના - અનુ .પ્રિયંકા જોશી તેલુગુ - રાંચકોન્ડ વિશ્વનાથ શાસ્ત્રી - સર્જન ,પીડા , મૃત્યુ -અનુ નયન ડેલીવાળા પંજાબી - કરતારસિંહ દુગ્ગલ - એક કિરણ ચાંદનીનું - અનુ .ભોળાભાઈ પટેલ

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

- વિદ્યાપીઠના પરીક્ષા વિભાગ દ્વારા સુનિશ્ચિત પરીક્ષા ,વર્ગખંડ પરીક્ષા , મૌખિકી , /પ્રોજેક્ટ /પરિસંવાદ / સિનેમા ,નાટક ,પુસ્તકાવલોકન /શૈક્ષણિક પ્રવાસનો અહેવાલ લેખન /મુલાકાત -ગ્રંથાલય ,ફાર્બસ ,વિદ્યાપીઠ વગેરે /મુલાકાત-લેખક ,કવિ ,વિવેચક , સમીક્ષક ,કલાકાર વગેરે /સ્વરૂપ વિશેષ તથા લેખક વિશેષનો વિસ્તૃત પરિચય / રેલ્વે ,બેંક , પોસ્ટ ઓફીસ ,આકાશવાણી આદિ સરકારી કાર્યાલયોમાં ગુજરાતીમાં કામકાજ /અંગ્રેજી કે પ્રાદેશિક ભાષાથી વાર્તા ,કવિતા કે લઘુ કથાઓનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ (અંદાજે ૧૫-૨૦ પૃષ્ઠ) જે તે સંબંધિત અધ્યાપકની માર્ગદર્શન અનુસાર /૫ થી ૨૦ કલાક

પ્રશિક્ષણ INTERNSHIP/ ON JOB TRAINING PROJECT આદિ.

સંદર્ભ ગ્રંથો :

- 1.ભારતીય ટૂંકી વાર્તા - ભોળાભાઈ પટેલ , ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ -1980
2. ટાગોરની વાર્તા કળા - સંપાદક - ભારત મહેતા - પાર્શ્વ પ્રકાશન
3. કલાસિક ભારતીય વાર્તાઓ - સંપાદક - કિરીટ દૂધાત - અરુણોદય પ્રકાશન -અમદાવાદ ,કેબુઆરી -2025 , isbn -978 -81-981421-9-1
4. ભારતીય કથાવિશ્વ - શિરીષ પંચાલ- પાર્શ્વ પ્રકાશન , અમદાવાદ - -2020
- 5 ભારતીય ટૂંકી વાર્તા -હિમાંશી શેલત - પાર્શ્વ પ્રકાશન - અમદાવાદ 2020

SEMESTER-IV B.A.-II Gujarati –Discipline-specific core (DSC)Course

Course Sr. no.	Type of Course	Title	Cr.	L	TP	INT	TOTAL
4.3	Major (Core)	નિયત સ્વરૂપનો અભ્યાસ - નવલકથા	4	4	50	50	100

Semester -IV

4.3 Major (Core)

Course Title	નિયત સ્વરૂપનો અભ્યાસ -નવલકથા
Course Credits	4
Course code	
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <p>નવલકથા સ્વરૂપ બધી જ સંસ્કૃતિમાં ભારે પ્રભાવશાળી રહ્યું તેને વિષે ઊંડાણપૂર્વક જાણશે</p> <p>ભારતીય નવલકથા અને ગુજરાતી નવલકથા વિષે જાણશે</p> <p>કથા પ્રકાર , કથાણાત્મક સ્વરૂપોનો અભ્યાસ કરશે અને જાણશે ,</p> <p>Narretology -કથનશાસ્ત્ર વિષે જાણશે</p> <p>લોકપ્રિય નવલકથા વિષે તેમ જ જ્ઞાનપીઠ પુરસ્કૃત બીજી ભારતીય ભાષામાં લખાયેલ નવલકથાઓ વિષે જાણકારી મેળવશે</p>
Module 1 (Credit 1)	, નવલકથા - સ્વરૂપ , સંજ્ઞા , લક્ષણો, વ્યાખ્યા , પ્રકારો
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to

	Nature of narrative શું છે જાણશે , અનેક કથાઓના વૈવિધ્યાનું જ્ઞાન મેળવશે
	નવલકથા - રચના રીતિ ,રચનગત પ્રયુક્તિઓ ,શૈલી , પ્રશિષ્ટ અને તળની પરંપરાને જાણશે
Content Outline	નવલકથા - એક કથા પ્રકાર , કથાણાત્મક સ્વરૂપોનો અભ્યાસ , નવલકથા સ્વરૂપ , સંજ્ઞા , ભારતીય અને ગુજરાતી નવલકથાનો સંક્ષિપ્ત પરિચય , ભારતીય નવલકથાનો ઉદભવ , પ્રકૃતિ , સ્વરૂપગત પરિવર્તન , પ્રકારો
Module 2 (Credit 1) જ્ઞાનપીઠ પુરસ્કૃત ભારતીય નવલકથા - સંક્ષિપ્ત પરિચય	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	સર્વોચ્ચ સાહિત્યિક ભારતીય પુરસ્કાર શું છે કોને મળ્યો છે કી નવલકથા માટે મળ્યો છે તેની માહિતીથી જ્ઞાત થશે
	સામાજિક , સાંસ્કૃતિક , રાજનૈતિક પરિસ્થિતિ , કથાણાત્મક બયાનનો ઉપક્રમ જાણશે
	જ્ઞાન પીઠ નવલકથાઓનું સ્વરૂપ અને વિકાસ જાણશે
Content Outline	જ્ઞાન પીઠ પુરસ્કૃત નવલકથા - તરક્ષણકાર બંદોપાધ્યાય થી રઘુવીર ચૌધરી સુધી નોંધપાત્ર સર્જક , ભારતનો સર્જક તેની પ્રાદેશિકતા અને તેમ માનવી અને જીવનદર્શન
Module 3 (Credit 1) પન્નાલાલ પટેલ કૃત - “ માનવીની ભવાઈ “- ગુજરાતી	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	ભારતીય જનપદ , સમાજ , regionalityને જાણશે
	જ્ઞાનપીઠ પુરસ્કૃત ગુજરાતી ભારતની અત્યંત મહત્વની નવલકથાને જાણશે

Content Outline	<p>પન્નાલાલ પટેલ કૃત - માનવીની ભવાઈ નવજીવન ટ્રસ્ટ , અમદાવાદ , 2018-પુન .મુદ્રણ મૂલ્ય 100 / માનવીની ભવાઈ - ભારતીયતા , જીવન દર્શન ,શીર્ષક , કથાવસ્તુ , પાત્રો , રસ , બોલી , ભાષા , પ્રકૃતિ - માનવ પ્રકૃતિ , જનપદ</p> <p>સર્જક પરિચય - યુગ , ગુજરાતી સાહિત્યમાં પ્રદાન , જ્ઞાનપીઠ એવોર્ડ</p>
Module 4 (Credit 1)	<p>શિવરામ કારન્થ કૃત “ ધરતી ખોળે પાછો વળે “- કન્નડ(મરાઠિ મણિગો) અનુવાદ - પ્રભાકર મંગળ વેઢેકર , દિલ્લી સાહિત્ય અકાદમી ,નવી દિલ્લી , 1982</p>
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>Indianness ,Idealism , nativism , ecocriticism સંદર્ભે ભારતીય નવલકથાનો અભ્યાસ કરશે</p> <p>Regional power , type , main stream નવલકથાને જાણશે</p>
Content Outline	<p>શિવરામ કારન્થ કૃત “ ધરતી ખોળે પાછો વળે - ભારતીયતા ,ત્રણ પેઢી , શીર્ષક , જીવનદર્શન ,પાત્રો ,પ્રકૃતિ -માનવ પ્રકૃતિ ,પ્રાદેશિકતા</p>

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

– વિદ્યાપીઠના પરીક્ષા વિભાગ દ્વારા સુનિશ્ચિત પરીક્ષા ,વર્ગખંડ પરીક્ષા , મૌખિકી ,/પ્રોજેક્ટ /પરિસંવાદ / સિનેમા ,નાટક ,પુસ્તકાવલોકન /શૈક્ષણિક પ્રવાસનો અહેવાલ લેખન /મુલાકાત –ગ્રંથાલય ,ફાર્બસ ,વિદ્યાપીઠ વગેરે /મુલાકાત-લેખક ,કવિ ,વિવેચક , સમીક્ષક ,કલાકાર વગેરે /સ્વરૂપ વિશેષ તથા લેખક વિશેષનો વિસ્તૃત પરિચય / રેલ્વે ,બેંક , પોસ્ટ ઓફીસ ,આકાશવાણી આદિ સરકારી કાર્યાલયોમાં ગુજરાતીમાં કામકાજ /અંગ્રેજી કે પ્રાદેશિક ભાષાથી વાર્તા ,કવિતા કે લઘુ કથાઓનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ (અંદાજે ૧૫-૨૦ પૃષ્ઠ) જે તે સંબંધિત અધ્યાપકની માર્ગદર્શન અનુસાર /૫ થી ૨૦ કલાક પ્રશિક્ષણ INTERNSHIP/ ON JOB TRAINING PROJECT આદિ.

સંદર્ભ ગ્રંથો :

- 1.નવલકથા : સ્વરૂપ અને વૈવિધ્ય - સંપાદન - શિરીષ પંચાલ -અરુણોદય પ્રકાશન ,અમદાવાદ , જુલાઈ -2014, પૃષ્ઠ - 712 , isbn -978-93-80468-60-0
2. જ્ઞાનપી, પીઠ પુરસ્કૃત નવલકથા - તરક્ષણકાર બંદોપાધ્યાય થી રઘુવીર ચૌધરી -સંપાદક- ભરત મહેતા ,પાર્શ્વ પ્રકાશન , અમદાવાદ , isbn -978-93-5108-354-2, 2016 , રૂ -250
3. ગુજરાતી કથાવિશ્વ -નવલકથા -સંપાદક - બાબુ દાવલપુર , નરેશ વેદ -પાર્શ્વ પ્રકાશન , અમદાવાદ , 2015, isbn - 978-93-5108-373-3, રૂ -360/-
4. સમકાલીન ગુજરાતી નવલકથા - ભરત મહેતા , પાર્શ્વ પ્રકાશન , અમદાવાદ , 2018, isbn - 978-93-5108-871-4 રૂ -280
- 5.કથાવિચાર - પ્રમોદકુમાર પટેલ -પાર્શ્વ પ્રકાશન -અમદાવાદ - 1999
6. નવલકથા - ચર્ચા અને ચિકિત્સા -બિપિન આશર
7. ગુજરાતી નવલકથા - કેટલાક પુનરમૂલ્યાંકન -ધીરેન્દ્ર મહેતા ,2000 , r . r SHETH,મુંબઈ

**COURSE SYLLABUS - B.A. Second-year-GUJARATI
SEMESTER-IV B.A.-II Gujarati**

Course Sr. no.	Type of Course	Title	Cr.	INT	EXT	MARKS
4.4		ભારત, ભારતીયતા, ભારતીય સંસ્કૃતિ	2	50	00	50

Course Title	ભારત, ભારતીયતા, ભારતીય સંસ્કૃતિ
Course Credits	2
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <p>*વિદ્યાર્થીની બહેનો ભારતની યુવાન પેઢી ભારત શું છે , ભારતીય એટલે કોણ, ભારતીયતા એટલે શું એ જાણે</p> <p>*ભારતીય સંવેદના , સંસ્કારો, માન્યતાઓ, પરંપરા, આદર્શો, મૂલ્યોનો પરિચય કેળવશે</p> <p>*ભારતીય સંસ્કૃતિ અને તેની વિશેષતા , ધર્મો, સાધના પ્રણાલી જાણશે</p> <p>*ભારતનું રાષ્ટ્ર બંધારણ, રાષ્ટ્ર ગીત વિશેષતા જાણશે</p> <p>*ભારતીય જીવન દ્રષ્ટિ, ભૌતિક, પ્રાકૃતિક, વૈચારિક અને સાંસ્કૃતિક સમૃદ્ધિ જાણી ગૌરવ અનુભવશે</p>
Module 1 (Credit 1)	ભારત, ભારતીયતા
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>ભારત શું છે? વિશે જાણશે</p> <p>ભારતીય આદર્શ , સંવેદના, સમસ્યા, આચાર, જીવનમૂલ્યો, જીવનદ્રષ્ટિ, પરંપરાઓ, ચેતના જાણવી</p> <ul style="list-style-type: none"> • . • ભારતીય એટલે કોણ? વિશે જાણશે

	ભારતીયતા એટલે શું? વિશે જાણશે
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> ● ભારતીય આદર્શ ● સંવેદના, સમસ્યા ● આચાર, જીવનમૂલ્યો, જીવનદ્રષ્ટિ,
Module 2 (Credit 1)	એકમ -2 ભારતીય સંસ્કૃતિ
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	ભારતીય સંસ્કારો સમજશે ભારતીય સંસ્કૃતિ જાણશે ભારતીય પ્રજાનું રાષ્ટ્રીય ચારિત્ર્ય વિશે માહિતગાર થશે.
Content Outline	ધર્મો, સાધના, પુણ્યભૂમિ ભારત, સમૃદ્ધ ભારત, રાષ્ટ્ર બંધારણ, રાષ્ટ્ર ગીત, માનવજાતને ભારતીય પ્રજાનું યોગદાન જાણશે

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ -

- ★ 50 ગુણની (માર્ક્સની) આંતરિક પરીક્ષા લેવાશે.
- ★ આંતરિક પરીક્ષામાં પાસ થવું અનિવાર્ય છે.

Activities :

ભારતીયતા એટલે વિવિધતા

ખાનપાન

પહેરવેશ

જીવનશૈલી પર પ્રોજેક્ટ વર્ક

ભારતની ઓળખ

તાજમહેલ

મીનાક્ષી મંદિર

કાશ્મીર પર અહેવાલ લખે
વિવિધ નૃત્યો પર ડોક્યુમેન્ટરી જુએ અને લખે
વિવિધ ચિત્ર શૈલી વિશે જાણે અને અહેવાલ લખે
ભારત સ્વતંત્રતા યોગદાન આપનાર સૌ પુરુષ સ્ત્રીને જાણે
તહેવાર, ઉત્સવ, જુદી જુદી પ્રજા, વિવિધ બોલી, ભાષા વિશે રસપ્રદ મુલાકાત લે

સંદર્ભ ગ્રંથો :

1. "ભારત: એક સંસ્કૃતિ, એક રાષ્ટ્ર" – ચંદ્રપ્રકાશ દ્વિવેદી
2. "ભારતીય સંસ્કૃતિ" – રજનીકાંત શાસ્ત્રી
3. "સંસ્કૃતિના શતદલ" – રજનીકાંત શાસ્ત્રી
4. "ભારતીય સંસ્કૃતિનો મહિમા" – કનૈયાલાલ મુનશી
5. "ભારતીય સંસ્કૃતિ અને પરંપરાઓ" – જશવંત મહેતા
6. "ભારતનો સાંસ્કૃતિક વારસો" – શ્રીમન્નારાયણ
7. "હિન્દુ સંસ્કૃતિ અને ભારતીયતા" – પંડિત ઓમકારનાથ શર્મા (ગુજરાતી અનુવાદ)
8. "વેદ અને ઉપનિષદ: ભારતીય જીવનના આધારસ્તંભ" – સ્વામી સચ્ચિદાનંદ
9. "ભગવદ ગીતા: જીવનનો માર્ગ" – મોરારિબાપુ

COURSE SYLLABUS - B.A. Second-year-GUJARATI
SEMESTER-IV B.A.-II Gujarati

4.5 SEC

Course Title	સાહિત્ય અને સિનેમા
Course code	
Course Credits	૨
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <p>૧. સાહિત્યિક - સાંસ્કૃતિક આદાન-પ્રદાન ક્ષેત્રે સાહિત્ય અને સિનેમા મહત્વ સમજવું, અભિરુચિ કેળવાય.</p> <p>૨. તેમાં માધ્યમાંતર - રૂપાંતર વચ્ચેનો સામ્ય-ભેદ સ્પષ્ટ થાય.</p> <p>૩. સિનેમા સાહિત્યને સાથે જોવાનો સમજવાની દ્રષ્ટિ સજ્જતામાં વધારો થાય.</p> <p>૪. સાહિત્ય પ્રાચીન કળા છે જ્યારે સિનેમા એક આધુનિક કળા છે , સિનેમા જગતમાં પ્રારંભથી આજ લગી સાહિત્યકૃતિનો વિનિયોગ થયો છે ,સાહિત્ય કૃતિ પોતે જ અનુભવનું કળા રૂપાંતર છે ,એ અનુભવ વળી પાછો સિનેમામાં પુનઃ રૂપાંતરિત થતાં કઈ કેટલાય પરિવર્તનોમાંથી પસાર થાય છે</p> <p>૫. સાહિત્ય અને સિનેમા બંનેમાં ગુણાત્મક અને કળાત્મક વિશેષતાઓ – મર્યાદાઓને જાણે</p> <p>૬. સાહિત્ય અને સિનેમાના આંતરસંબંધની વિલક્ષણતાઓ તેમ જ આંતરસંબંધના ઇતિહાસનો આ અભ્યાસક્રમમાં સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે</p> <p>૭. સિક્કાંતના અભ્યાસ બાદ બે કૃતિ જે સાહિત્ય કૃતિ હોય તેના પર બનેલી ફિલ્મોનો પણ સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે જેથી પ્રત્યક્ષ અભ્યાસ પણ થશે</p> <p>૮. આ સાહિત્ય અને સિનેમાનો અનુબંધ આ યુગમાં દ્રઢ થઈ રહ્યો છે ત્યારે આ અભ્યાસક્રમના હેતુ વિદ્યાર્થીઓને જ્ઞાનના આ પરિણામનો પરિચય જરૂરી છે શક્ય છે કે જો વિદ્યાર્થી એમાં પારંગત થાય to એને રાજગારીની વિપુલ તક દૂરદર્શન અને ફિલ્મ ઉદ્યોગમાં મળી શકે .</p>
Module 1 (Credit 1) :	સાહિત્ય અને સિનેમાની વિભાવના – બંને ક્ષેત્રોની પાયાની પરિભાષા
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to

	<p>સાહિત્ય પ્રાચીન કળા છે જ્યારે સિનેમા એક આધુનિક કળા છે , સિનેમા જગતમાં પ્રારંભથી આજ લગી સાહિત્યકૃતિનો વિનિયોગ થયો છે ,સાહિત્ય કૃતિ પોતે જ અનુભવનું કળા રૂપાંતર છે ,એ અનુભવ વળી પાછો સિનેમામાં પુનઃ રૂપાંતરિત થતાં કઈ કેટલાય પરિવર્તનોમાંથી પસાર થાય છે એને સમજશે</p> <p>સાહિત્ય અને સિનેમા બંનેમાં ગુણાત્મક અને કળાત્મક વિ શેષતાઓ – મર્યાદાઓને જાણશે</p>
<p>Content Outline</p>	<p>સાહિત્ય અને સિનેમાના આંતરસંબંધની વિલક્ષણતાઓ તેમ જ આંતરસંબંધના ઇતિહાસનો આ અભ્યાસક્રમમાં સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે તેના દ્વારા સાહિત્ય અને સિનેમાની વિભાવના – બંને ક્ષેત્રોની પાયાની પરિભાષા તેમ જ સાહિત્યિક કૃતિઓ પર આધારિત સિનેમા</p>
<p>Module 2 (Credit 1) :સાહિત્ય અને સિનેમાના આંતરસંબંધની વિલક્ષણતા અને ઇતિહાસ સાહિત્યિક મૂળ કૃતિ અને સિનેમા -સામ્ય -વૈષ્મય તપાસી શરત ચંદ્ર યદ્યોપાધ્યાય કૃત - દેવદાસ -અને સંજય લીલા ભણશાળી કૃત “ દેવદાસ સાહિત્યના રૂપાંતરણ (માધ્યમાંતર)નો અભ્યાસ</p>	
<p>Learning Outcomes</p>	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>સાહિત્ય અને સિનેમાના આંતરસંબંધની વિલક્ષણતાઓ તેમ જ આંતરસંબંધના ઇતિહાસનો આ અભ્યાસક્રમમાં સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે તેને સમજશે</p> <p>સિદ્ધાંતના અભ્યાસ બાદ બે કૃતિ જે સાહિત્ય કૃતિ હોય તેના પર બનેલી ફિલ્મોનો પણ સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે જેથી પ્રત્યક્ષ અભ્યાસ પણ થશે અને જાણશે</p>
	<p>આ સાહિત્ય અને સિનેમાનો અનુબંધ આ યુગમાં દ્રઢ થઈ રહ્યો છે ત્યારે આ અભ્યાસક્રમના હેતુ વિદ્યાર્થીઓને જ્ઞાનના આ પરિણામનો પરિચય જરૂરી છે શક્ય છે કે જો વિદ્યાર્થી એમાં પારંગત થાય તો એને રાજગારીની વિપુલ તક દૂરદર્શન અને ફિલ્મ ઉદ્યોગમાં મળી શકે .</p>
<p>Content outline</p>	<p>સાહિત્ય અને સિનેમાના આંતરસંબંધની વિલક્ષણતા</p> <p>ઇતિહાસ</p> <p>સાહિત્યિક મૂળ કૃતિ અને સિનેમા -સામ્ય -વૈષ્મય</p> <p>સાહિત્યનું સિનેમામાં રૂપાંતરણ ,માધ્યમાંતરણ સાહિત્ય કૃતિ આધારિત ફિલ્મનો અભ્યાસ – શરતચંદ્ર યદ્યોપાધ્યાય કૃત -દેવદાસ અને સાંજેલીલા ભણશાળી કૃત ફિલ્મ -દેવદાસ</p> <p>સાહિત્ય પ્રાચીન કળા છે જ્યારે સિનેમા એક આધુનિક કળા છે , સિનેમા જગતમાં પ્રારંભથી આજ લગી સાહિત્યકૃતિનો વિનિયોગ થયો છે ,સાહિત્ય કૃતિ પોતે જ</p>

	<p>અનુભવનું કળા રૂપાંતર છે ,એ અનુભવ વળી પાછો સિનેમામાં પુનઃ રૂપાંતરિત થતાં કઈ કેટલાય પરિવર્તનોમાંથી પસાર થાય છે એને સમજશે</p> <p>સાહિત્ય અને સિનેમા બંનેમાં ગુણાત્મક અને કળાત્મક વિશેષતાઓ – મર્યાદાઓને જાણશે</p> <p>સાહિત્ય અને સિનેમાના આંતરસંબંધની વિલક્ષણતાઓ તેમ જ આંતરસંબંધના ઇતિહાસનો આ અભ્યાસક્રમમાં સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે તેના દ્વારા સાહિત્ય અને સિનેમાની વિભાવના – બંને ક્ષેત્રોની પાયાની પરિભાષા</p>
	<p>સાહિત્ય કૃતિ આધારિત ફિલ્મનો અભ્યાસ – શરતચંદ્ર ચટ્ટોપાધ્યાય કૃત - દેવદાસ અને સાંજેલીલા ભણશાળી કૃત ફિલ્મ -દેવદાસ</p>
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>સાહિત્ય પ્રાચીન કળા છે જ્યારે સિનેમા એક આધુનિક કળા છે , સિનેમા જગતમાં પ્રારંભથી આજ લગી સાહિત્યકૃતિનો વિનિયોગ થયો છે ,સાહિત્ય કૃતિ પોતે જ અનુભવનું કળા રૂપાંતર છે ,એ અનુભવ વળી પાછો સિનેમામાં પુનઃ રૂપાંતરિત થતાં કઈ કેટલાય પરિવર્તનોમાંથી પસાર થાય છે એને સમજશે</p> <p>સાહિત્ય અને સિનેમા બંનેમાં ગુણાત્મક અને કળાત્મક વિશેષતાઓ – મર્યાદાઓને જાણશે</p> <p>સાહિત્ય અને સિનેમાના આંતરસંબંધની વિલક્ષણતાઓ તેમ જ આંતરસંબંધના ઇતિહાસનો આ અભ્યાસક્રમમાં સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે તેના દ્વારા સાહિત્ય અને સિનેમાની વિભાવના – બંને ક્ષેત્રોની પાયાની પરિભાષા</p> <p>સાહિત્યિક કૃતિઓ પર આધારિત સિનેમા- શરત ચંદ્ર ચટ્ટોપાધ્યાય કૃત “ દેવદાસ “ સાહિત્ય કૃતિ અને સંજય લીલા ભણશાળી દિગ્દર્શિત – “દેવદાસ “ ફિલ્મ-સામાજિક -સાંસ્કૃતિક તપાસ , પટકથા , પાત્રો , માધ્યમાંતરણની દ્રષ્ટીએ ફેરફારો</p> <p>દેવદાસ -3 version અને દેવ -D નો અભ્યાસ કરશે અને તેના ફેરફારો તપાસશે</p>

Assignment / Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE):

દરેક સુનિશ્ચિત અભ્યાસક્રમ અનુસાર વિદ્યાપીઠ પરીક્ષા વિભાગ અથવા મહાવિદ્યાલય દ્વારા પરીક્ષા ,મૌખિકી ,પેપર-PPT / પ્રોજેક્ટ /પરિસંવાદ / સિનેમા /નાટક કે પુસ્તક અવલોકન / શૈક્ષણિક પ્રવાસ / મુલાકાત / સર્જક સાથે સંવાદ , ગ્રંથાલય , પુસ્તકાલય વગેરે / મુલાકાત – લેખક , કવિ , વિવેચક , કલાકાર વગેરે તજજ્ઞ કે લેખક વિશેષનો વિસ્તૃત પરિચય / બેંક ,આકાશવાણી આદિ સરકારી કાર્યાલયોમાં

ગુજરાતી કઈ રીતે ઉપયોગી થઈ શકે / અંગ્રેજી કે પ્રાદેશિક ભાષામાંથી કોઈ વાર્તા , કવિતા કે લઘુકથાનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ / અધ્યાપકના નિર્દેશ અનુસાર

સંદર્ભ ગ્રંથો :

૧.વિશ્વ સિનેમાં કી ૧૦૦ સર્વશ્રેષ્ઠ ફિલ્મે - રાકેશ મિત્તલ

૨.સુગરી.શબરી . સિનેમા - અમૃત ગંગર સાથે યજ્ઞેશ દવેનો વાર્તાલાપ - ફિલ્માંતરણ , રૂપાંતરણ

૩ .ફિલ્મ સર્જન પ્રક્રિયા -અભિજિત વ્યાસ , યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ,અમદાવાદ

૪ .ફિલ્મ કલા વિચાર - અભિજિત વ્યાસ , યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ

૫ . ફિલ્મવલોકન- અભિજિત વ્યાસ

૬ . દ્રશ્યવલોકન - અભિજિત વ્યાસ

૭. બિંબ પ્રતિબિંબ - અભિજિત વ્યાસ

૮. **satyajit Ray on cinema- edi. sandip ray**

૯ .ચલ ચિત્ર , છલચિત્ર - રીયાલીટીનું રીફ્લેક્સઓન, રીફ્લેક્સઓનની રીયાલીટી-અમૃત ગંગર

૧૦ .કહાં ગયે વો લોગ -શરદ દત્ત - સિનેમામાં રાષ્ટ્રીય પુરસ્કાર સવર્ણકમળ થી સન્માનિત કૃતિ

૧૧ . હિન્દી સિનેમા - દલિત આદિવાસી વિમર્શ - સંપાદક - પ્રમોદ મીણા સમય સે સંવાદ -19-

૧૨ . સિનેમા ઔર ફિલ્માંન્ટરિત હિન્દી સાહિત્ય - ડો . ગોકુલ ક્ષીરસાગર1.

૧૩ . સિનેમાના કથનકળાશાસ્ત્રની પ્રક્રિયાની અને વિભાવનાઓની કેટલીક વાતો - અમૃતગંગર , તથાપિ , અંક ૨૫-૨૬,કથનકળા શાસ્ત્ર વિશેષાંક , વર્ષ -૭ , સપ્ટેમ્બર-નોવેમ્બર -૨૦૧૧ , ડીસેમ્બર-૨૦૧૨ , સંપાદક - જયેશ ભોગાયતા

૧૪ .ભારતીય સાહિત્યના સો વર્ષ - હસમુખ થાનકી , પાર્શ્વ પ્રકાશન , અમદાવાદ , ૨૦૧૩ , ૯૭૮-૯૩-૫૧૦૮-૦૧૫-૨

૧૫. સિનેમાની સૃષ્ટી - યાસીન દલાલ , પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ , ૨૦૧૦

૧૬ . ગુજરાતી ફિલ્મોના પાંચ દાયકા - સંપાદક - વાડીલાલ ડગલી , પરિચય

B.A.-II SEMESTER -IV**4.6 AEC-MIL-2 GUJARATI**

Course Sr. no.	Type of Course	Title	Cr.	INT	EXT	TOTAL
4.6	AEC (B.A./B.Co m.)	શીખો ગુજરાતી -પ્રાથમિક ભાગ-2 ss	2	50	00	50

Course Title	શીખો ગુજરાતી -પ્રાથમિક ભાગ-2
Course Credits	2
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to <ul style="list-style-type: none">● ગુજરાત પ્રદેશ અને તેની ભૌગોલિક સીમાઓ વિષે માહિતગાર થશે. (શબ્દભંડોળ સંદર્ભે)● ગુજરાતી ભાષાના ઉદ્ભવ અને વિકાસથી માહિતગાર થશે .● ગુજરાતનાં પ્રમુખ અભ્યારણો, પહાડો અને નદીઓ વિશે જાણશે.● ગુજરાતનાં પ્રમુખ વ્રત અને તહેવાર વિષે સમજશે● ગુજરાતી ગીતોનો સમૃદ્ધ વારસાનો પરિચય મેળવશે.
Module 1 (Credit 1)	ગુજરાત - પ્રદેશ, ભાષા અને સંસ્કૃતિ
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to <ul style="list-style-type: none">● ગુજરાત પ્રદેશનો ઐતિહાસિક,ભૌગોલિક અને સામાજિક ,સાંસ્કૃતિક પરંપરાનો પરિચય મેળવશે . ગુજરાતનાં જોવાલાયક સ્થળોના ઇતિહાસ અને સાંસ્કૃતિક વારસાથી સમૃદ્ધ થશે.

	<ul style="list-style-type: none"> ● ગુજરાત પ્રદેશની ભાષા અને પ્રાંતીય બોલીઓથી માહિતગાર થશે.. અભ્યારણો, નદીઓ ,મંદિર અને તીર્થ સ્થાન અને પહાડોની માહિતીથી જ્ઞાત થશે.
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> ● ગુજરાત પ્રદેશની સીમાઓ અને તેની સંસ્કૃતિ (ઉત્તર ,દક્ષિણ,મધ્ય ગુજરાત અને સૌરાષ્ટ્ર) ● ગુજરાતી ભાષાનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ. ● ગુજરાત પ્રદેશની ભાષા અને પ્રાંતીય બોલીઓ. <p>ગુજરાતનાં પર્યટક સ્થળો, અભ્યારણો, નદીઓ અને પહાડો. મોઢેરા -સૂર્યમંદિર</p> <p>સોમનાથ , દ્વારકા , અંબાજી ,અડાલજ વાવ , પાટણ ,અરવલ્લી ,ડાંગ ના જંગલો ,ગિરનાર ,જૂનાગઢ ,ગિરનું જંગલ , કચ્છ નું સફેદ રણ , કાળો ડુંગર</p> <p>મંદિર અને તીર્થ સ્થાન .</p> <p>ભાવનગર અને બરોડા -કલાનો વારસો.</p>
Module 2 (Credit 1)	ગુજરાતના ઉત્સવોનું સાંસ્કૃતિક મહત્વ, ગુજરાતી ગીત -સંગીત અને અન્ય લોકકલા
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ગુજરાતમાં ઉજવાતા વિવિધ ઉત્સવો સાથે જોડાયેલી સંસ્કૃતિથી વાકેફ થશે. ● ગુજરાતી ગીતોમાં આલીખાયેલી સંસ્કૃતિથી પરિચિત થશે. <ul style="list-style-type: none"> ● ગુજરાતના ઉત્સવો સાથે જોડાયેલી માન્યતા , વિશેષતા ,મહત્વ અને લોકવાયકા વિષે જાણશે. ● વિવિધ પ્રસંગે ગવાતાં ગુજરાતી ગીતોને જાણશે.

Content Outline	<p>ગરબા -ગરબી , રાસ</p> <p>ઉત્સવ સાથે જોડાયેલી લોકગાથા અને ભવાઈ .</p> <p>દિવાળી અને અન્ય ઉત્સવોનું સાંસ્કૃતિક મહત્વ</p> <p>ગીતોનો વારસો:</p> <p>હાલરડાં , પ્રભાતિયાં, ઉખાણાં વગેરે</p> <p>જન્મથી મરણ સુધી ગવાતા ગીતો.</p>
------------------------	---

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

- ❖ 50 ગુણની (માર્ક્સની) આંતરિક પરીક્ષા લેવાશે.
 - ❖ આંતરિક પરીક્ષામાં પાસ થવું અનિવાર્ય છે.
- આંતરિક પરીક્ષા

PPT , પ્રોજેક્ટ , પ્રદર્શન , નવરાત્રીની ઉજવણી ,ગુજરાતી ગીતોનો કાર્યક્રમ , શૈક્ષણિક પ્રવાસ

Activities :

1. ગુજરાત પ્રદેશની મુલાકાત ગોઠવવી.
2. ગુજરાત પ્રદેશની વિશિષ્ટતા બતાવતી ફિલ્મો બતાવવી.
3. ગુજરાતી નાટકો બતાવવા
4. ગુજરાતની માહિતી માટે PPT તૈયાર કરાવી.

સંદર્ભ ગ્રંથો:

1. 'ગુજરાત પરિચય' અદ્યતન આવૃત્તિ- 2019 પ્રા. ડૉ. બી.સી. રાઠોડ, અક્ષર અકાદમી, ગાંધીનગર.
2. 'ગુજરાત પરિચય' લેખક અને સંપાદક રંજન મહેશ આહજોલિયા જ્ઞાન પ્રકાશન. કુડાસણ, ગાંધીનગર, આવૃત્તિ- 2028
3. 'ગુજરાતી લેખન' લેખક સંપાદક પ્રા.ડૉ. બી.સી. રાઠોડ અને પ્રા, ડૉ. પ્રતિભા શાહ. અક્ષર પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
4. ગુજરાત, ગુજરાત રાજ્ય સરકારનું પોર્ટલ.

5. ભાષા પરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ. જયંત કોઠારી, યુનિ. ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
6. ગુજરાતીની ભાતીગળ ઝલક (માધ્યમિક પાઠ્ય પુસ્તક) ઉષા નાયર, ભારતીય ભાષા સંસ્થાન, મૈસૂર ભારત.
7. ભાષાવિજ્ઞાન અને ભાષા કૌશલ્યોનું શિક્ષણ, યોગમ્વ વ્યાસ, મુદ્રક, ઉમિયા પ્રિન્ટરી, અમદાવાદ
8. થોડાંક વ્યાકરણ વિચાર, હરિવલ્લભ ભાયાણી પ્રકાશક શિવજી આશર વોરા એન્ડ કંપની, ગાંધી રોડ, અમદાવાદ.

Semester IV		Humanity				
4.7		Sem IV	Credits	Marks	Int	Ext
4.7	સમૂહ માધ્યમ અને સા		Minor Stream	2	50	50

Course Title	સમૂહ માધ્યમ અને સાહિત્ય
Course Credits	2
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <p>સમૂહમાધ્યમો અનેક કાર્યક્ષેત્રને પોતાનામાં આવરી લે છે અને તેનો સાહિત્ય સાથે નિકટ સંબંધ રહ્યો છે.</p> <p>બેઉના સ્વરૂપ, કાર્યક્ષેત્ર અને પ્રયોજનમાં સામ્ય વૈષમ્ય હોવા છતાં બંને પરસ્પરને ઉપયોગી છે.</p> <p>સાહિત્ય ને આંચ માનવ વિદ્યાના વિદ્યાર્થીઓ આ પ્રકારના અભ્યાસ કરે તો બંને કાર્યક્ષેત્રને સઘનતાથી સમજી શકે.</p> <p>આંતરવિદ્યાકીય અભ્યાસની વઘેલી માંગના સંદર્ભે આ અભ્યાસક્રમ વિદ્યાર્થીઓ માટે વધુ ઉપયોગી નીવડી શકે.</p>
Module 1 (Credit 1)	સાહિત્ય અને સમૂહમાધ્યમો સ્વરૂપ, કાર્યક્ષેત્ર, પ્રયોજન અને ગતિવિધિ
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>પ્રત્યાયનની વિભાવના સમજાય</p> <p>માધ્યમ, લોકમાધ્યમ અને સમૂહમાધ્યમ અને સામાજિક માધ્યમની વિભાવનાને જાણશે.</p>
	સમૂહ માધ્યમનો પ્રભાવ અને પરિબળોનો તુલનાત્મક અભ્યાસ કરશે.
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> દૃશ્ય-શ્રાવ્ય માધ્યમોનું સ્વરૂપ , વ્યાપ અને તેની સિદ્ધિ મર્યાદાને જાણશે. વર્તમાનપત્ર, રેડિયો, ટેલીવિઝન, ફિલ્મ અને કોમ્પ્યુટર તેના

	<p>પ્રભાવનો અભ્યાસ</p> <ul style="list-style-type: none"> • સાહિત્ય અને પત્રકારત્વ , પત્રકારની સજ્જતા અને પત્રકારત્વની સિદ્ધિ મર્યાદા • દૃશ્ય-શ્રાવ્ય માધ્યમોનો પરિચય અને સ્વરૂપની જાણકારી મેળવશે. • સાહિત્ય અને સમૂહમાધ્યમોનાં કાર્યક્ષેત્રમાં ગુજરાતી ભાષાનો વિનિયોગ અને તેની પ્રસ્તુતતા
<p>Module 2 (Credit 1)</p>	<p>ફિલ્મ અને સાહિત્ય કૃતિનો તુલનાત્મક અભ્યાસ</p> <p>વાર્તા : અભુ મકરાણી-યુનિલાલ મડિયા</p> <p>ફિલ્મ : મિર્યા મસાલા - કેતન મહેતા</p>
<p>Learning Outcomes</p>	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>સમૂહમાધ્યમો અનેક કાર્યક્ષેત્રને પોતાનામાં આવરી લે છે અને તેનો સાહિત્ય સાથે નિકટ સંબંધ રહ્યો છે.</p> <p>બેઉના સ્વરૂપ, કાર્યક્ષેત્ર અને પ્રયોજનમાં સામ્ય વૈષમ્ય હોવા છતાં બંને પરસ્પરને ઉપયોગી છે.</p>
<p>Content Outline</p>	<p>વાર્તા : અભુ મકરાણી-યુનિલાલ મડિયા - કથાવસ્તુ, પાત્રો, પરિવેશ શૈલી</p> <p>ફિલ્મ : મિર્યા મસાલા - કેતન મહેતા - રૂપાંતર, કથાવસ્તુ, પાત્રો, પરિવેશ, સંવાદ</p> <p>ફિલ્મ અને સાહિત્યકૃતિનો તુલનાત્મક અભ્યાસ</p>

સંદર્ભ ગ્રંથો :s

1.	સમૂહમાધ્યમ અને સાહિત્ય	: સં. પ્રીતિ શાહ, પાર્શ્વ પ્રકાશન.
2.	સાહિત્ય અને પત્રકારત્વ	: સં.કુમારપાળ દેસાઇ, ગુજરાત સાહિત્ય પરિષદ.
3.	માધ્યમમીમાંસા	: યાસીન દલાલ, પાર્શ્વ પ્રકાશન.
4.	માધ્યમવિમર્શ	: યાસીન દલાલ, પાર્શ્વ પ્રકાશન.
5.	ફિલ્માવલોકન	: અભિજિત વ્યાસ.
6.	સાહિત્યરંગી પત્રકારત્વ	: ડૉ. અમીતા ઠાકોર , નવભારત સાહિત્ય મંદિર , 1998.
7.	સ્વાતંત્ર્યોત્તર ગુજરાતી પત્રકારત્વ	: વિષ્ણુ પંડ્યા, પાર્શ્વ પ્રકાશન, 2011.
8.	મીડિયા મેસેજ	: સુમન શાહ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, 2011.
9.	પ્રસારણની પાંખે	: સં. યાસીન દલાલ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, 2011.
10.	સિનેમાની સૃષ્ટિ	: સં. યાસીન દલાલ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, 2011.
11.	સત્સંગ સિનેમાનો	: સં. યાસીન દલાલ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, 2011.
12.	જનસંપર્કનું જગત	: સં. યાસીન દલાલ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, 2011.
13.	હિન્દીમે મીડિયાલેખન ઓર અનુવાદ	: ડૉ. રામગોપાલ સિંહ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, 2011.
14.	પત્રકારિતા પ્રશિક્ષણ	: ડૉ. રામગોપાલ સિંહ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, 2011.
15.	સાહિત્યિક પત્રકારત્વ	: કિશોર વ્યાસ, પાર્શ્વ પ્રકાશન.

16. લેખન અભિવ્યક્તિ ક્ષેત્રે પ્રશ્નો અને પડકારો : આમ્રપાલી દેસાઈ , અર્થાત , ૧૯૯૭ , અપ્રિલ બકુલા ઘાસવાલા , અર્થાત , ૧૯૯૭

17.માધ્યમ ચિંતન -યાસીન દલાલ : નગીન મોદી , પ્રત્યક્ષ , ૧૯૯૯ , જુલાઈ

18. ભારતીય સિનેમા ગીત અને સંગીત : અભિજિત વ્યાસ, શબ્દ સૃષ્ટી, સપ્ટેમ્બર, ૧૯૯૬

19.ફિલ્મ કળા વિચાર -અભિજિત વ્યાસરાઘેશ્યામ શર્મા , બુદ્ધિ પ્રકાશ , એપ્રિલ, ૧૯૯૮

20.દ્રશ્ય કળા -ગુલામ મોહમ્મદ શેખ , મુકેશ વૈધ , ઇન્ડિયા ટુડે , ફેબ્રુઆરી-માર્ચ , ૧૯૯૭ ,

21.સાહિત્ય અને અખબાર - અનુ . રવીન્દ્ર ઠાકોર , તાદર્થ્ય,મે, ૧૯૯૭

22. સાહિત્યથી દૂર થતું દૂરદર્શન –રશીદ મીર , ઘબક , ડિસેમ્બર, ૧૯૯૭
23. સમૂહમાધ્યમો દ્વારા ભાષા સાહિત્યનું અધપતન- મફત ઓઝા , તાદર્થ,મે, ૧૯૯૬
24. સંચય –સંપાદનની પ્રક્રિયા અને પરિણામ – રમણ સોની , પ્રત્યક્ષ , ૧૯૯૭ , જુલાઈ-સપ્ટેમ્બર
25. કૃતિ સંપાદનની નવી દિશા – રમણ સોની , પ્રત્યક્ષ , ૧૯૯૬ , જાન્યુઆરી-માર્ચ
26. સાહિત્યિક પત્રકારત્વ –સંજ્ઞા ચર્ચા –કિશોર વ્યાસ , બુદ્ધિપ્રકાશ , ૧૯૯૯ , સપ્ટેમ્બર

BA-III SEMESTER-V

5.1 Major (Core)

Course Sr. no.	Vertical	Title	Sem V	Credits	Marks	INT	EXT
5.1	Major (core)	અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ગાંધીયુગ/અનુગાંધીયુગ	Major (core)	4	100	50	50

Course Title	અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ -ગાંધી યુગ અને અનુગાંધી યુગ
Course Credits	4
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <p>૧. અર્વાચીન ગુજરાતીગદ્ય અને પદ્ય કૃતિઓના સ્વરૂપ અને વિકાસને પ્રસ્તાવિક ભૂમિકાનું જ્ઞાન થવું.</p> <p>૨. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યપ્રવાહને ધ્યાનમાં રાખી નિયત કૃતિઓનો સમગ્રલક્ષી અભ્યાસ કરવો.</p> <p>૩. નિયત કૃતિઓના અભ્યાસ દ્વારા અર્વાચીન ગદ્ય-પદ્ય પ્રવાહથી જ્ઞાન થવું.</p> <p>૪ . ગુજરાતી પ્રશિષ્ટ કૃતિઓને જાણે</p> <p>૫. મનુષ્ય સંસ્કૃતિ, ઇતિહાસ લેખન, સાહિત્ય કળા દ્વારા સાહિત્યનો સર્જક સંસ્કૃતિ બોધ અને ઇતિહાસ બોધ કઈ રીતે રહ્જુ કરે છે તે જાણે</p>
Module 1 (Credit 1) :	અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્ય વિકાસરેખા
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
(Specific related to the module..)	૩. માનવ સંસ્કૃતિ વિવિધ ઘટક અંગો વડે ઉત્થાન-પતનની સમાંતર પ્રક્રિયા વર્ણવે છે , એ પ્રક્રિયા સંસ્કૃતિનો ઇતિહાસ છે , ઇતિહાસ લેખન વડે મનુષ્યના કાર્યની સમીક્ષા થાય છે

<p><i>e.g. Define, Differentiate, Carry out, Design, etc. ...)</i></p>	<p>2. નિયત કૃતિઓના અભ્યાસ દ્વારા અર્વાચીન ગદ્ય-પદ્ય પ્રવાહથી જ્ઞાત થશે . ગુજરાતી પ્રશિષ્ટ કૃતિઓને જાણશે</p> <p>1. પ. મનુષ્ય સંસ્કૃતિ, ઇતિહાસ લેખન, સાહિત્ય કળા દ્વારા સાહિત્યનો સર્જક સંસ્કૃતિ બોધ અને ઇતિહાસ બોધ કઈ રીતે રહ્જુ કરે છે તે જ</p>
<p>Content Outline</p>	<p>*ગાંધી યુગ –લક્ષણો અને વિશેષતા , સર્જકોનું પ્રદાન</p> <p>*અનુગાંધી યુગ – લક્ષણો અને વિશેષતા , સર્જકોનું પ્રદાન</p>
<p>Module 2 (Credit 1) : અર્વાચીન ગદ્ય- પદ્યની વિભાવના -ગાંધીયુગ અને અનુગાંધી યુગ સંદર્ભે</p>	
<p>Learning Outcomes</p> <p>(Specific related to the module..</p> <p><i>e.g. Define, Differentiate, Carry out, Design, etc. ...)</i></p>	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>1. સંસ્કૃતિ , સાહિત્ય , ઇતિહાસ દર્શાવતી ગદ્ય કૃતિઓનો પરિચય (સુધારક,યુગ પંડિત યુગ ,ગાંધી યુગ અનુગાંધી યુગની)</p> <p>2. સંસ્કૃતિ , સાહિત્ય , ઇતિહાસ દર્શાવતી પદ્ય કૃતિઓનો પરિચય (સુધારક,યુગ પંડિત યુગ ,ગાંધી યુગ અનુગાંધી યુગની</p>
<p>Content Outline</p>	<p>1.1 ગાંધી યુગની ગદ્ય –પદ્ય કૃતિઓનો અભ્યાસ</p> <p>1.2 અનુ ગાંધી યુગની ગદ્ય –પદ્ય કૃતિઓનો અભ્યાસ</p>
<p>Module 3 (Credit 1) : પૃથિવીવલ્લભ – ક . મા. મુનશી , ભારતીય વિધ્યા ભવન મુંબઈ પ્રકાશન , ૧૯૮૩</p>	
<p>Learning Outcomes</p> <p>(Specific related to the module..</p> <p><i>e.g. Define, Differentiate, Carry out, Design, etc. ...)</i></p>	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>3. ગાંધીયુગ – સર્જક ક . મા . મુનશીનું પ્રદાન કથા સાહિત્યમાં જાણશે ,</p> <p>4. માનવ સંસ્કૃતિનું દર્શન કરાવતી ગાંધી યુગની પ્રતિનિધિ કૃતિનો અભ્યાસ કરી સર્જકના સર્જનથી સંસ્કૃતિબોધ અને ઇતિહાસ બોધ મેળવશે .</p>

<p>Content Outline</p>	<p>પૃથિવીવલ્લભ – કનૈયાલાલ માણેકલાલ મુનશી -નવલકથા</p> <p>1.1વસ્તુસંકાલના –ઐતિહાસિક નવલકથા</p> <p>3.2 –પાત્ર નિરૂપણ –મનોવૈજ્ઞાનિક</p> <p>3.3 – વાતાવરણ -</p> <p>3.4 – જીવન દર્શન</p> <p>3.5 – ગાંધી યુગની ગદ્ય કૃતિ</p> <p>1.6 ભાષા શૈલી –બોલી</p> <p>1.7– સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન</p>
<p>Module 4 (Credit 1) : બારીબહાર /કાવ્યવિશેષ- પ્રહલાદ પારેખ – સંપાદન – સુરેશ દલાલ , શ્રીમતી નાથીબાઈ દામોદર ઠાકરસી મહિલા વિદ્યાપીઠ, ૧૯૯૧, મુંબઈ વિકેતા – નવભારત સાહિત્ય મંદિર , મુંબઈ</p>	
<p>Learning Outcomes</p> <p><i>(Specific related to the module.. e.g. Define, Differentiate, Carry out, Design, etc. ...)</i></p>	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>5. ૧૯મી સદીના મધ્યભાગથી વિશ્વના કળા જગતમાં કલાકારો એ નૂતન સંવેદનશીલતા અને પ્રયોગશીલ સર્જક ચેતનાથી ઉત્તામ કળા કૃતિઓ, સાહિત્ય કૃતિનો આવિષ્કાર તેનાં અધ્યાપન દ્વારા વિદ્યાર્થીની બહેન કલાના વિશ્વની અનુભૂતિ કરે તે હેતુ છે</p> <p>6. સર્જક ચેતનાના ઉન્મેશોના પરિણામ રૂપે કૃતિઓનો સ્વાધ્યાય અને આસ્વાદથી વિદ્યાર્થીની જીવન અને કળા વિશેની નૂતન અભિજ્ઞતા પ્રાપ્ત કરે છે</p>
<p>Content Outline</p>	<p>4. કાવ્ય વિશેષ – પ્રહલાદ પારેખ - અનુગાંધી અને આધુનિક યુગ સુધી તેમનું પ્રદાન</p> <p>5. અનુ ગાંધી યુગના પ્રતિનિધિત્વ ધરાવનાર સર્જક પ્રહલાદ પારેખનો પરિચય</p> <p>6. વિવેચનાત્મક , આસ્વદાત્મક પરિચય</p> <p>7. આધુનિકતા તરફ પ્રહલાદ પારેખ નું પ્રયાણ</p> <p>8. તેમની કવિતાનો સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન (બારી બહાર સંદર્ભે)</p>

Assignment / Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation

(CCE):

દરેક સુનિશ્ચિત અભ્યાસક્રમ અનુસાર વિદ્યાપીઠ પરીક્ષા વિભાગ અથવા મહાવિદ્યાલય દ્વારા પરીક્ષા ,મૌખિકી ,પેપર-PPT / પ્રોજેક્ટ /પરિસંવાદ / સિનેમા /નાટક કે પુસ્તક અવલોકન / શૈક્ષણિક પ્રવાસ / મુલાકાત / સર્જક સાથે સંવાદ , ગ્રંથાલય , પુસ્તકાલય વગેરે / મુલાકાત – લેખક , કવિ , વિવેચક , કલાકાર વગેરે વિદ્યાવિશેષ કે લેખક વિશેષ નો વિસ્તૃત પરિચય / બેંક ,આકાશવાણી આદિ સરકારી કાર્યાલયોમાં ગુજરાતીભાષાનો ઉપયોગ કઈ રીતે થાય / અંગ્રેજી કે પ્રાદેશિક ભાષામાંથી કોઈ વાર્તા , કવિતા કે લઘુકથાનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ / અધ્યાપકના નિર્દેશ અનુસાર

: સંદર્ભ ગ્રંથો :

- ૧.ગુજરાતી કથાવિશ્વ : સંપા. બાબુ દાવલપુરા, ગ્રંથાગાર પ્રકાશન
- ૨.ગુજરાતી નવલકથા : રઘુવીર ચૌધરી, રાઘેશ્યામ શર્મા, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
- ૩.કથોપકથન : સુરેશ જોષી
૪. કથાપદ : સુમન શાહ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ
- ૫.કથાયોગ : નરેશ વેદ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
- ૬ .નવલકથા અને હું : 'શબ્દસૃષ્ટિ' વિશેષાંક, સં. હર્ષદ ત્રિવેદી ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી, અમદાવાદ
- ૭ .મણિકાન્તથી મણિલાલ : સિલાસ પટેલિયા, પૃ.25-31
- ૮ .સ્વાતંત્ર્યોત્તર ગુજરાતીગીત : સ્વરૂપ અને વિકાસ, પશ્ચિમ પરમાર આદર્શ પ્રકાશન, પ્ર. આ. 1994
- ૯ .ટૂંકી વાર્તા અને ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તા : જયંત કોઠારી, ગૂર્જર પ્રકાશન અમદાવાદ
- ૧૦ .ગુજરાતી ગીત –મહત્વના સ્થિતચન્તરો મણિલાલ પટેલ ,શબ્દ સૃષ્ટિ ,નવે . ડીસેમ્બર.૨૦૦૦, ૧૩૪ - ૪૧
૧૧. રાજેન્દ્ર –નિરંજન યુગની કવિતા પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ ,કવિલોક , નવે . ૨૦૦૦ , પૃષ્ઠ. ૪-૧૩
- ૧૨.ગુજરાતી નવલકથા (૧૯૩૧ -૧૯૪૭) હસુ યાજ્ઞિક, શબ્દ સૃષ્ટી, ઓગષ્ટ -૧૯૯૮ , ૭૫-૮૩
૧૩. ગુજરાતી નવલકથા (૧૯૪૭ -૧૯૯૭) નરેશ વેદ , શબ્દ સૃષ્ટી, ઓગષ્ટ -૧૯૯૮ ,૮૩ -૯૨
- ૧૪ . અદ્યતન કવિતા – રઘુવીર ચૌધરી – નિરંજન ભગત – પૃષ્ઠ – ૪૪ -૪૬ , ૧૮૯ -૧૯૩
- ૧૫ .ગુજરાતી નવલકથામાં રૂપ વિકાસ સરસ્વતીચંદ્ર થી આજ સુધી – જયંત ગાડીત , પરબ , ૧૯૮૭ એપ્રિલ-મે
- ૧૬ .ગુજરાતી નવલકથાનો રૂપ વિકાસ – પ્રમોદકુમાર પટેલ – પરબ , ૧૯૮૭ , એપ્રિલ-મે
- ૧૭ .નવલકથા સંદર્ભ કોશ –પ્રકાશ વેગડ
- ૧૮ .અમર ગીતો –ચંદ્રકાંત શેઠ

5.2 MAJAOR CORE-

Course Sr. no.	Vertical	Title	Sem V	Credits	Marks	INT	EXT
5.2	Major (core)	ભાષાવિજ્ઞાન	Major (core)	4	100	50	50

Course Title	ભાષાવિજ્ઞાન
Course code	
Course Credits	4
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ભાષાવિજ્ઞાનની ઐતિહાસિક અને વર્ણનાત્મક પદ્ધતિ દ્વારા ગુજરાતી ભાષાનો અભ્યાસ કરવો. 2. ભાષા મનુષ્ય સંસ્કૃતિની દેણ છે . ભાષા વગરનો માનવ સમાજ કલ્પી શકતો નથી, વિદ્યાર્થીનીઓની વૈજ્ઞાનિક અને ઐતિહાસિક અભિગમથી ભાષી સંરચના, સ્વરૂપ અને ભાષા પરિવારની સમજ કેળવે તે જરૂરી છે. 3. ઐતિહાસિક શાખા અને વર્ણનાત્મક શાખા દ્વારા ભાષા વિજ્ઞાનનો અભ્યાસ કરી તેના પાયાના સિદ્ધાંતોની જાણકારી મેળવી ગુજરાતી ભાષાનો પરિચય મેળવવો. 4. ભાષાનું સ્વરૂપ , ક્ષેત્ર , વિકાસની વૈજ્ઞાનિકતા , પ્રયોગની કલાત્મકતા અધ્યયનની વિવિધ પ્રણાલી તથા પરિવર્તનને જાણશે 5. ભાષા વિજ્ઞાનની શાખાઓનો ,બોલીઓનો અભ્યાસ કરશે
Module 1 (Credit 1) :	<p>ઐતિહાસિક ભાષાવિજ્ઞાન ; ભાષાનો સામાન્ય પરિચય : ભાષા વિજ્ઞાનનો પરિચય, વિષય અને સ્વરૂપ , ભાષાની અધ્યયનની પદ્ધતિઓ (વર્ણનાત્મક, ઐતિહાસિક, તુલનાત્મક),વ્યાખ્યા, તેનું સામાન્ય સ્વરૂપ, ભાષા અને બોલી વિજ્ઞાન (પ્રાદેશિક, ધંધાકીય, સામાજિક અને ગુજરાતી ભાષાની બોલીનો પરિચય).</p>

Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
(Specific related to the module.. e.g. Define, Differentiate, Carry out, Design, etc. ...)	<p>1. વિદ્યાર્થીની બહેનો ભાષા સ્વરૂપ,ક્ષેત્ર , વિકાસની વૈજ્ઞાનિકતા તથા પ્રાયોગિક કલાત્મકતા જાણશે</p> <p>2. વિદ્યાર્થીની બહેનો ભાષા અધ્યયનની વિવિધશાખાઓ , ગુજરાતી ભાષાની વિવિધ બોલીઓ , બોલી વિજ્ઞાનને જાણશે</p>
Content Outline	<p>9. ભાષાનું સ્વરૂપ અને ક્ષેત્ર</p> <p>10. ભાષાની વૈજ્ઞાનિકતા તથા પ્રયોગની કલાત્મકતા</p> <p>11. ભાષા અધ્યયનની પદ્ધતિઓ – વર્ણનાત્મક , અતિહાસિક , તુલનાત્મક</p> <p>12. બોલી વિજ્ઞાન – પ્રાદેશિક , સામાજિક , ધંધાકીય , શબ્દ ભંડોળ</p>
Module 2 (Credit 1) :	ઐતિહાસિક ભાષા વિજ્ઞાન (ગુજરાતી ભાષાના સંદર્ભમાં) ભાષાકીય પરિવર્તન : સ્વરૂપ અને પ્રકારો (ધ્વનિ પરિવર્તન , રૂપ પરિવર્તન , શબ્દરાશિ પરિવર્તન, અર્થ પરિવર્તન , સાદ્રશ્ય પરિવર્તન), પારિવારિક ભાષાકુળો તેની સમજ , પરિચય.(ભારતના ભાષાકુળોનો અભ્યાસ તેમાં ગુજરાતી ભાષાનું સ્થાન)
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
(Specific related to the module.. e.g. Define, Differentiate, Carry out, Design, etc. ...)	<p>3. વિદ્યાર્થીની બહેન ભાષા , વ્યાકરણ ,જ્ઞાન વિજ્ઞાનની અન્ય શાખાઓથી પરિચિત થશે</p> <p>4. વિદ્યાર્થીની બહેન ભાષાકીય પરિવર્તન –ધ્વનિ , રૂપ , શબ્દ, અર્થ ,સાદ્રશ્ય પરિવર્તન જાણશે અને શીખશે</p>
Content Outline	<p>13. જગતના ભાષા ભાષાકુળો તેની સમજ, પરિચય.(ભારતના ભાષાકુળોનો અભ્યાસ તેમાં ગુજરાતી ભાષાનું સ્થાન</p> <p>14. ભાષાકીય પરિવર્તન</p>
Module 3 (Credit 1) :	વર્ણનાત્મક ભાષાવિજ્ઞાન : ધ્વનિવિચાર (Phonetics) અને ધ્વનિઘટકવિચાર (Phonemics), ધ્વનિવિચારની ત્રણ શાખાઓનો પરિચય . ઉચ્ચારણમૂલક ધ્વનિ તંત્ર : ઉચ્ચારણ અંગો , ઉચ્ચારણ સ્થાન , ઉચ્ચરિત ધ્વનિઓનું વર્ગીકરણ. ઉચ્ચારણ સ્થાન અને પ્રયત્નરીતિને આધારે પડતા ધ્વનિઘટકના પ્રકારોનો પરિચય . ખંડિયધ્વનિઘટક : સ્વર અને તેના પ્રકાર (અગ્ર, મધ્ય,

	<p>પશ્ચ્ય-પૃષ્ઠ) વ્યંજન અને તેના પ્રકાર (સ્પર્શ, અનુનાસિક, પ્રકંપી, પાર્શ્વિક, સંઘર્ષી વગેરે.) અતિખંડીય ધ્વનિઘટક : અક્ષર, સંઘ્યક્ષર, જંક્યર, કાલમાન, સ્વરભાર, કાકુ વગેરેનો પરિચય.</p>
<p>Learning Outcomes</p> <p><i>(Specific related to the module..</i> <i>e.g. Define,</i> <i>Differentiate, Carry out, Design, etc. ...)</i></p>	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. વિદ્યાર્થીની બહેન ધ્વનિ યંત્ર , ધ્વનિ વિજ્ઞાન ,ધ્વનિ વિચાર તેની શાખાઓ phonology- phonetics અને phonemicsનો ભેદ જાણશે 2. વિદ્યાર્થીની બહેન ખંડિય તેમ જ અતિ ખંડિય ધ્વનિ ઘટકો – સ્વર અને વ્યંજનનું વર્ગીકરણ , અક્ષર, સંઘ્યક્ષર, સીમાસંધિ –<i>junction</i>, કાલમાન ,કાકુ ,સ્વરભાર વગેરેનો પરિચય કેળવશે
<p>Content Outline</p>	<ol style="list-style-type: none"> 15. ધ્વનિ યંત્ર 16. ધ્વનિ વિજ્ઞાન – સ્વર અને વ્યંજનનું વર્ગીકરણ 17. અક્ષર , સંઘ્યક્ષર , જંક્યર, કાલમાન, સ્વરભાર, કાકુ વગેરેનો પરિચય. 18. ધ્વનિ વિચાર 19. ધ્વનિ વિચારની શાખાઓ – ઉચ્ચારણ ,સંચારણ, શ્રવણ વર્ણનાત્મક ભાષાવિજ્ઞાન
<p>Module 4 (Credit 1) : રૂપવિચાર (Morphology) (ગુજરાતી ભાષાના સંદર્ભમાં) રૂપ, રૂપ ઘટકની ઓળખ રૂપઘટકનાં પ્રકારો (બધ્ધ-મુક્ત/વિચ્છિન્ન-અવિચ્છિન્ન/ઘાતુ-અઘાતુ/અંગ) વ્યાકરણિક પ્રવર્ગો : લિંગ, વચન, પુરુષ, વિભક્તિ, પ્રયોગ, કાળ, સમાસ, ક્રિયા વિશેષણ, ઉદગાર વાચકો , નિપાતો. વાક્ય વિચાર (Syntax) (ગુજરાતી ભાષાના સંદર્ભમાં) વાક્ય અને તેનાં પ્રકારો (સાદું, સંકુલ કે મિશ્ર , સંયુક્ત વાક્ય) વિધિવાચક, નિષેધ વાચક, પ્રશ્નાર્થ, સંકેતાત્મક, આદત વાચી. કર્તરિ-કર્મણિ-પ્રેરક રચનાઓ. રૂપાખ્યાનગત અને વાક્યગત સંબંધો. વાક્ય રચનાના નિકટસ્થ અવયવો.</p>	
<p>Learning Outcomes</p> <p><i>(Specific related to the module..</i> <i>e.g. Define,</i> <i>Differentiate, Carry out, Design, etc. ...)</i></p>	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. વિદ્યાર્થીની બહેન રૂપ વિચાર , અર્થ તથા તત્વનો સંબંધ,પરિવર્તન કારણ તેમ જ દિશાઓ થી પરિચિત થશે 2. વિદ્યાર્થીની બહેન વાક્ય વિચાર , શબ્દ અને અર્થનો સંબંધ ,પ્રકાર વાક્ય પરિવર્તનને જાણશે

Content Outline	20. રૂપ વિચાર –સંબંધ તત્વ તેમ જ તેનો સંબંધ 21. રૂપ વિચાર અને તેનાં પ્રકારો 22. વાક્ય વિચાર –શબ્દ અને પદ્મીઓ સંબંધ , વાક્યના પ્રકાર 23. વાક્ય પરિવર્તન
-----------------	--

Assignment/ Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE):

દરેક સુનિશ્ચિત અભ્યાસક્રમ અનુસાર વિદ્યાપીઠ પરીક્ષા વિભાગ અથવા મહાવિદ્યાલય દ્વારા પરીક્ષા ,મૌખિકી ,પેપર-PPT / પ્રોજેક્ટ /પરિસંવાદ / સિનેમા /નાટક કે પુસ્તક અવલોકન / શૈક્ષણિક પ્રવાસ / મુલાકાત / સર્જક સાથે સંવાદ , ગ્રંથાલય , પુસ્તકાલય વગેરે / મુલાકાત – લેખક , કવિ , વિવેચક , કલાકાર વગેરે વિદ્યાવિશેષ કે લેખક વિશેષ નો વિસ્તૃત પરિચય / બેંક ,આકાશવાણી આદિ સરકારી કાર્યાલયોમાં ગુજરાતીભાષાનો ઉપયોગ કઈ રીતે થાય / અંગ્રેજી કે પ્રાદેશિક ભાષામાંથી કોઈ વાર્તા , કવિતા કે લઘુકથાનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ / અધ્યાપકના નિર્દેશ અનુસાર

: સંદર્ભ ગ્રંથો :

1. ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિસ્વરૂપ અને ધ્વનિ પરિવર્તન : ડૉ. પ્રબોધ પંડિત , ગુજરાત યુનિવર્સિટી , અમદાવાદ, 1974
2. વ્યાકરણ વિમર્શ : ભર્મિ દેસાઈ , યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ , અમદાવાદ 1992, ૨૦૧૯
3. ભાષાશાસ્ત્રની કેડીએ : ભર્મિ દેસાઈ , યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ , અમદાવાદ 1992
4. બોલીવિજ્ઞાન અને ગુજરાતની બોલીઓ : યોગેન્દ્ર વ્યાસ , યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ , અમદાવાદ 1974
5. બોલીવિજ્ઞાનના કેટલાક પ્રશ્નો : શાંતિલાલ આચાર્ય , ગુજ. સાહિત્ય પરિષદ , અમદાવાદ, 1984
6. ગુજરાતની ભાષા : ટી.એન.દવે, અનુ. મીનાક્ષી પટેલ , યુનિ. ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ અમદાવાદ, 1972
7. ભાષા અને તેનું ભૌતિક સ્વરૂપ : યોગેન્દ્ર વ્યાસ, નંદિતા પ્રકાશન, અમદાવાદ
8. ભાષા વ ભાષાશાસ્ત્ર : શ્રી ન. ગજેન્દ્રગડકર, વ્હીનસ પ્રકાશન, પુણે

9. ગુજરાતી ભાષાનું ઐતિહાસિક વ્યાકરણ : હરિવલ્લભ ભાયાણી , ગુજરાતી સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધીનગર, 1988
10. વ્યાકરણ : અર્થ અને આકાર : સંપા. ડૉ. દયાશંકર જોશી , યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, પ્ર.આ. 1978, પુનઃમુદ્રિત 1995.
11. ભારતીય ભાષાવિજ્ઞાન : આચાર્ય કિશોરીદાસ વાજપાયી, વાણી પ્રકાશન, પ્ર. આ. 1999, દ્વિ.સં. 2008
12. Introductory Linguistics : W.P.Lehmann, Oxford and IBH Publishing Co. Mumbai, New Delhi, Calcutta, 1966

5.3 IKS- Major specific

Course Sr. no.	Vertical	Title	Sem V	Credits	Marks	INT	EXT
5.3	IKS (major specific)	ગુજરાતી કવિતામાં ભારતીય સંસ્કૃતિ રામાયણ મહાભારત સંદર્ભે. પ્રાચીના અને મહાપ્રસ્થાન ઉમાશંકર જોશી.	IKS (major specific)	2	50	0	50

Course Title	ભારતીય સંસ્કૃતિ- રામાયણ અને મહાભારત સંદર્ભે – ઉમાશંકર જોશી કૃત “પ્રાચીના અને મહાપ્રસસ્થાન
Course code	
Course Credits	2
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <p>૧. ભારતીય સાહિત્યની સૈદ્ધાંતિક વિચારણા અને તેનું સમર્થન કરે.</p> <p>૨. ભારતીય સાહિત્યના અભ્યાસનો નવો દ્રષ્ટિકોણ કેળવાય</p> <p>૩. ભારતીય વિભાવનાના અર્થપ્રકાશમાં નવા તત્વો , નવા રસપ્રદેશની જાણ થાય.</p> <p>૪. ભારતની બહુભાષી અને બહુસંસ્કૃતિને સમજાય.</p>
Module 1 (Credit 1) :	ભારતીય સાહિત્ય સંજ્ઞા ચર્ચા ભારતીય સાહિત્યની વિવિધ વ્યવસ્થાઓ ભારતીય સાહિત્યની વિભાવના –ભારતીયતા, પ્રાદેશિકતા, રાષ્ટ્રીયતા, વૈશ્વિકતા.
	<p>2. ભારતીય સાહિત્ય અભ્યાસનો ,અનુસંસ્થાનવાદી નવો દૃષ્ટિકોણ જોવા મળે છે એ સંદર્ભમાં આ અભ્યાસક્રમ નિયત કરવામાં આવે છે</p> <p>3. સાહિત્યની “ભારતીય “ વિભાવનાના અર્થપ્રકાશમાં ઘણાં નવાં તત્વો , નવો રસ પ્રદેશ પામી શકાય આ વિવિધ સાહિત્યનું સમગ્રપણે આકલન કરવાથી જ ભારતીય સાહિત્યનો સાચો પરિચય થાય અને ભારતીયતાની ખરી ઓળખ પામી શકાય . એ ઓળખ વિદ્યાર્થીની બહેનો પામે એ હેતુસર</p>

	<p>“ ભારતીય સાહિત્ય”ની સૈધાંતિક વિચારણા અને તેનું સમર્થન કરે એવી પ્રાચીન ,મધ્યકાલીન ,અર્વાચીન કૃતિઓ (ગુજરાતી સિવાયની અન્ય ભાષાઓની) નો અભ્યાસ આ અભ્યાસમાં કરાવવાનો ઉદ્દેશ છે .</p>
<p>Module 2 (Credit 1) :</p>	<p>નિયત કૃતિનો અભ્યાસ- પ્રાચીના-1944 અને મહાપ્રસ્થાન --1965 – ઉમાશંકર જોશી -R. R . sheth પ્રથમ આવૃત્તિ , મુંબઈ , અમદાવાદ</p>
<p>Learning Outcomes</p> <p><i>(Specific related to the module..</i> <i>e.g. Define, Differentiate, Carry out, Design, etc. ...)</i></p>	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>4.ભારત બહુભાષી અને બહુસંસ્કૃતિનો એક સમવાય છે આ બહુલતા “ ભારતીય –તા” ના વર્તુળનું કેન્દ્રબિંદુ છે .</p> <p>5.પ્રાચીનકાળમાં સંસ્કૃત –પ્રાકૃત સાહિત્યથી માંડી મધ્યકાલીન – અર્વાચીન કાળના પ્રાદેશિક ભાષા સાહિત્યનો આ વર્તુળમાં સમાવેશ થાય છે . આ વિવિધ સાહિત્યોનું સમગ્રપણે આકલન કરવાથી જ ભારતીય સાહિત્યનો સાચો પરિચય થાય અને ભારતીયતાની ખરી ઓળખ પામી શકાય .</p>
<p>Content Outline</p>	<p>6.પ્રાચીના અને મહાપ્રસ્થાન -ઉમાશંકર જોશી વિરચિત-પ્રકૃતિ , માનવપ્રકૃતિ , ભારતીય જ્ઞાન પરંપરા સંદર્ભે</p> <p>7.પુરાણ , પુરકલ્પન , ત્રીજો સૂર -કથા , રસ , પાત્રો , વાતાવરણ , એક પ્રેમ કથા – ભારતીયતા સંદર્ભે વાચના</p> <p>8.- સમગ્ર મૂલ્યાંકન</p>
<p>Learning Outcomes</p> <p><i>(Specific related to the module..</i> <i>e.g. Define, Differentiate, Carry out, Design, etc. ...)</i></p>	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>9.ભારત બહુભાષી અને બહુસંસ્કૃતિનો એક સમવાય છે આ બહુલતા “ ભારતીય –તા” ના વર્તુળનું કેન્દ્રબિંદુ છે</p> <p>10.પ્રાચીનકાળમાં સંસ્કૃત –પ્રાકૃત સાહિત્યથી માંડી મધ્યકાલીન –અર્વાચીન કાળના પ્રાદેશિક ભાષા સાહિત્યનો આ વર્તુળમાં સમાવેશ થાય છે . આ વિવિધ સાહિત્યોનું સમગ્રપણે આકલન કરવાથી જ ભારતીય સાહિત્યનો સાચો પરિચય થાય અને ભારતીયતાની ખરી ઓળખ પામી શકાય,સાહિત્યની ‘ભારતીય “ વિભાવનાના અર્થ પ્રકાશમાં ઘણાં નવાં તત્ત્વો , નવો રસ્પ્રદેશ પામી શકાય.ભારત બહુભાષી દેશ છે આવું વિવિધ સાહિત્યનું સમગ્રપણે આકલન કરવાથી જ ભારતીય સાહિત્યનો સાચો પરિચય મળશે .</p>

Content Outline	11.-વસ્તુસંકલના , પાત્રો -ભાષા , - ભારતીયતા સંદર્ભે સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન
-----------------	--

સંદર્ભ:

- ૧.પ્રાચીન સાહિત્ય અને સંસ્કૃતિ આધારિત ગ્રંથો ભારતીય સંસ્કૃતિ અને સાહિત્ય – ડૉ. રઘુવીર ચૌધરી
૨. રામાયણ-મહાભારતના સાંસ્કૃતિક મૂલ્યો અને તેમનો સાહિત્ય પર પ્રભાવ ભારતીય સંસ્કૃતિના આયામો – ડૉ. રાધાવલ્લભ ત્રિવેદી
૩. મહાકાવ્યોના નૈતિક, ધાર્મિક અને માનવીય તત્વો એક સાંસ્કૃતિક અધ્યયન – ડૉ. કનૈયાલાલ મુન્શી
- ૪.રામકથા અને ભારતીય જીવનદર્શન
- ૫.મહાભારત : સંસ્કૃતિ અને સાહિત્ય – ડૉ. ઈરાવતી કર્વે
- ૬.મહાભારતનું માનવીય સંઘર્ષ અને સમાજદર્શન
ગુજરાતી કવિતા અને પ્રાચીન પરંપરા
ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ (પ્રાચીન અને મધ્યકાળ) – ડૉ. ઉમાશંકર જોશી
- ૭.રામાયણ-મહાભારતના કાવ્યરૂપાંતરો
પ્રાચીન ગુજરાતી કવિતા – ડૉ. ભોળાભાઈ પટેલ
૮. કથાત્મક અને પુરાણિક પ્રેરણા ગુજરાતી કવિતામાં પુરાણિક પરંપરા – ડૉ. હરીન્દ્ર દવે
૯. પુરાણ, ઇતિહાસ અને મહાકાવ્ય સંદર્ભો મહાપ્રસ્થાન યુગ અને આધુનિક દૃષ્ટિ
મહાપ્રસ્થાન યુગની ગુજરાતી કવિતા – ડૉ. રમણલાલ પટેલ
- ૧૦.મહાભારત-રામાયણના પાત્રોની પુનર્વ્યાખ્યા આ.ધુનિક ગુજરાતી કવિતામાં પૌરાણિક પ્રતીકો – ડૉ. રવિન્દ્ર પારેખ
૧૧. કૃષ્ણ, કર્ણ, દ્રૌપદી જેવા પાત્રોનું આધુનિક રૂપાંતર ગુજરાતી કવિતા : પરંપરા અને પરિવર્તન – ડૉ. પ્રભાશંકર શુક્લ
- ૧૩.વાલ્મિકી રામાયણ (ગુજરાતી અનુવાદ – નગીનદાસ પંડ્યા)
- ૧૪.વ્યાસ મહાભારત (ગુજરાતી અનુવાદ – ગીતા પ્રેસ / ભોગીલાલ પંડ્યા)

5.4 MAJOR ELECTIVE-1

Course Sr. no.	Vertical	Title	Sem V	Credits	Marks	INT	EXT
5.4	Minor Stream	લિપિ વિજ્ઞાન અને હસ્તપ્રત વિદ્યા - MENUSCRIPTOLOGY	Minor Stream	4	100	50	50

Course Title	લિપિ વિજ્ઞાન, લેખન કળા અને હસ્તપ્રત વિદ્યા -Manuscriptology
Course code	
Course Credits	2
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <p>૧. એક વીસમી સદીમાં પ્રસ્તુત વિષય અને તેની સમગ્ર વિચારણાથી જ્ઞાત થાય.</p> <p>૨. સાંપ્રત સમયમાં મુદ્રિત સાહિત્યનો ઇતિહાસ તેમ જ ભાષાના ઉચ્ચારિત અને લિખિત રૂપને જાણશે</p> <p>૩. લેખન કળાના ઇતિહાસ સંદર્ભે દૃ સંશોધનમાં વર્તમાન સંદર્ભે પ્રસ્તુત કઇ રીતે છે તેથી જ્ઞાત થાય.</p> <p>૪. લિપિ વિજ્ઞાન - નવા વિચારોથી જ્ઞાત થાય.</p>
Module 1 (Credit 1) :	<p>- લિપિ વિજ્ઞાન - શાસ્ત્રીય સમાજ , ઉપયોગીતા , ઉત્પત્તિનો વિગતવાર પરિચય.</p> <p>- પ્રાચીન લિપીઓ તેના વિવિધ સ્વરૂપો, લિપીનું વર્ગીકરણ તેની અત્યારના સમયમાં પ્રસ્તુતતા</p>
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>સાહિત્યવિચારણાના ત્રણ મુખ્ય કેન્દ્ર છે - સર્જન , ભાવન , વિવેચન તેના ગૃહીતોને તપાસવું સાહિત્ય કૃતિના વિવેચનના અભિગમોનો એક સંકુલ ઇતિહાસ આજે ઉપલબ્ધ છે , વિવેચન પરંપરાને જાણશે , તેના ઇતિહાસ થી જ્ઞાત થશે</p> <p>લેખન , લિપીનો અભિગમ જે નિર્માણ પામે છે તેની પાચલ સક્રિય પરિબળોનો પરિચય પ્રાપ્ત કરશે</p>

Content Outline	લેખન કલાનું મહત્વ , વિકાસ , ઇતિહાસ , સાધનો , ભારતીય લિપિઓનો પરિચય - બ્રાહ્મી , ખારોષ્ટિ , દેવનાગરી
Module 2 (Credit 1) :	હસ્તપ્રત વિદ્યા - MENUSCRIPTOLOGY
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	હસ્તપ્રત વિદ્યા -સંજ્ઞા , વિભાવના , સ્વરૂપ , સાધનો , જાળવણી ,કેન્દ્રો
	સાંપ્રત સમયમાં અત્યંત પ્રસ્તુત - કારણો અને નિવારણો સાહિત્ય દ્વારા સમજણ
Content Outline	હસ્તપ્રત વિદ્યા આધારે પાઠ સંપાદન , સંપાદનની સમસ્યાઓ , સંપાદનની શાસ્ત્રીય પદ્ધતિ , હસ્તપ્રત આધારે થયેલા સંપાદનો
	- સાંપ્રત સમયમાં પ્રસ્તુત લેખન કળા , ભાષા ના લિખિત , ઉચ્ચારિત રોપને જાણે ને તે સંદર્ભે ચર્ચા - સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન

સંદર્ભ પુસ્તકો ;

૧. લિપિ - ભારતી વૈદ્ય - વિશ્વકોષ સંપાદન

૨. હસ્તપ્રત અને - બળવંત જાની , પાર્શ્વ પ્રકાશન , અમદાવાદ , ૨૦૦૧

૩. પ્રાચીન લેખન કળા અને તેના સાધનો - મુનિ શ્રી પુણ્યવિજયજી , L.D. INDOLOGY, ભારતીય સંસ્કૃતિ વિદ્યા મંદિર

5.5 MINOR STREAM

Course Sr. no.	Vertical	Title	Sem V	Credits	Marks	INT	EXT
5.5	Minor Stream other than major	ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા કાવ્યશાસ્ત્ર	Minor Stream other than major	4	100	50	50

Course Title	ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા – કાવ્યશાસ્ત્ર
Course code	
Course Credits	4
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <p>૧. ભારતીય સાહિત્યશાસ્ત્ર વ્યાકરણ , તત્ત્વજ્ઞાન, યોગવિધિ, લલિતકલા, વિદ્યાકીય સમૃદ્ધિનો ખ્યાલ મળે.</p> <p>૨. ૨૫૦૦ વર્ષની પ્રાચીન પરંપરા અંતર્ગત સાહિત્યમીમાંસક અને કાવ્યસર્જન સંલગ્ન વિવિધ ઘટકોની તલસ્પર્શી , શાસ્ત્રીય, સૌંદર્યદ્રષ્ટિની વિચારણાનો ખ્યાલ મળે.</p> <p>૩ .આના અધ્યાપનથી બહેનોને કાવ્યતત્ત્વના સૌન્દર્યની વિશેષ અનુભૂતિ થશે અને સાહિત્યમીમાંસકોની તાત્વિક વિચારણા પાચાલની વિવિધ પીથીકોને પણ જાણી શકશે</p> <p>૪ .આચાર્ય ભરતમુનિ ,ભામહ ,દંડી,વામન ,કુન્તક ,આનંદવર્ધન ,અભિનવ ગુપ્ત ,રાજશેખર ,વિશ્વનાથ જાની ,પંડિત જગન્નાથ જેવા પ્રતિભાશાળી મીમાંસકો એમના મીમાંસાગ્રંથોથી કાવ્યતત્ત્વ વિચારની ગંભીર અન્વેષણા કરી છે , તેનાં અધ્યાપનથી બહેનોની સૌન્દર્યદૃષ્ટિ વિકસિત થશે સાથે સાથે આપણી સમૃદ્ધ સાહિત્ય મીમાંસા સ્વરૂપનો ગૌરવશાળી ઇતિહાસ જાણશે</p>

Module 1 (Credit 1) : ભારતીય સાહિત્ય શાસ્ત્રનો ઉત્ક્રાંતિમૂલક અભ્યાસ	
Learning Outcomes (Specific related to the module.. e.g. Define, Differentiate, Carry out, Design, etc. ...)	After learning the module, learners will be able to
	8. ૨૫૦૦ વર્ષની પ્રાચીન પરંપરા અંતર્ગત સાહિત્યમીમાંસક અને કાવ્યસર્જન સંલગ્ન વિવિધ ઘટકોની તલસ્પર્શી , શાસ્ત્રીય, સૌંદર્યદ્રષ્ટિની વિચારણાનો ખ્યાલ મળે.
	9 .આના અધ્યાપનથી બહેનોને કાવ્યતત્વના સૌંદર્યની વિશેષ અનુભૂતિ થશે અને સાહિત્યમીમાંસકોની તાત્વિક વિચારણા પાચાલની વિવિધ પીથીકોને પણ જાણી શકશે
Content Outline	આચાર્ય ભરતમુનિ ,ભામહ ,દંડી,વામન ,કુન્તક ,આનંદવર્ધન ,અભિનવ ગુપ્ત ,રાજશેખર ,વિશ્વનાથ જાની ,પંડિત જગન્નાથ જેવા પ્રતિભાશાળી મીમાંસકો એમના મીમાંસાગ્રંથોથી કાવ્યતત્વ વિચારની ગંભીર અન્વેષણા કરી છે , તેનાં અધ્યાપનથી બહેનોની સૌંદર્યદ્રષ્ટિ વિકસિત થશે સાથે સાથે આપણી સમૃદ્ધ સાહિત્ય મીમાંસા સ્વરૂપનો ગૌરવશાળી ઇતિહાસ જાણશે
Module 2 (Credit 1) : વામનનો રીતિવિચાર આનંદવર્ધનનો ધ્વનિવિચાર	
Learning Outcomes (Specific related to the module.. e.g. Define, Differentiate, Carry out, Design, etc. ...)	After learning the module, learners will be able to
	24 ભારતીય સાહિત્યશાસ્ત્ર વ્યાકરણ, તત્વજ્ઞાન, યોગવિધિ, લલિતકલા, વિદ્યાકીય સમૃદ્ધિનો ખ્યાલ મળે.
	25 આચાર્ય ભરતમુનિ ,ભામહ ,દંડી,વામન ,કુન્તક ,આનંદવર્ધન ,અભિનવ ગુપ્ત ,રાજશેખર ,વિશ્વનાથ જાની ,પંડિત જગન્નાથ જેવા પ્રતિભાશાળી મીમાંસકો એમના મીમાંસાગ્રંથોથી કાવ્યતત્વ વિચારની ગંભીર અન્વેષણા કરી છે , તેનાં અધ્યાપનથી બહેનોની સૌંદર્યદ્રષ્ટિ વિકસિત થશે સાથે સાથે આપણી સમૃદ્ધ સાહિત્ય મીમાંસા સ્વરૂપનો ગૌરવશાળી ઇતિહાસ જાણશે
Content Outline	24. રીતિ અને વૃત્તિ 25. શય્યા અને પાક 26. ધ્વનિ ,તેનું સ્વરૂપ 27. ધ્વનિ અને તેના પ્રકારો 28. ધ્વનિકાવ્યના પ્રભેદો ,ગુણીભૂતવ્યંગ્યકાવ્યના પ્રભેદો , ચિત્ર કાવ્યના પ્રભેદો

Module 3 (Credit 1) : કુન્તકનો વક્રોક્તિવિચાર ભારતીય રસમીમાંસા	
Learning Outcomes <i>(Specific related to the module..</i> <i>e.g. Define, Differentiate, Carry out, Design, etc. ...)</i>	After learning the module, learners will be able to
	ભારતીય સાહિત્યશાસ્ત્ર વ્યાકરણ, તત્ત્વજ્ઞાન, યોગવિધિ, લલિતકલા, વિદ્યાકીય સમૃદ્ધિનો ખ્યાલ મળે.
	આચાર્ય ભરતમુનિ ,ભામહ ,દંડી,વામન ,કુન્તક ,આનંદવર્ધન ,અભિનવ ગુપ્ત ,રાજશેખર ,વિશ્વનાથ જાની ,પંડિત જગન્નાથ જેવા પ્રતિભાશાળી મીમાંસકો એમના મીમાંસાગ્રંથોથી કાવ્યતત્ત્વ વિચારની ગંભીર અન્વેષણા કરી છે , તેનાં અધ્યાપનથી બહેનોની સૌન્દર્યદૃષ્ટિ વિકસિત થશે સાથે સાથે આપણી સમૃદ્ધ સાહિત્ય મીમાંસા સ્વરૂપનો ગૌરવશાળી ઇતિહાસ જાણશે
Content Outline	29. વક્રોક્તિ તેનાં પ્રકારો 30. કાવ્યનાં માર્ગો 31. રસની પરિભાષા ,રસ નિષ્પત્તિ પ્રક્રિયા (ભદ્ર લોલટ, શ્રી શંકુક ,ભદ્ર નાયક , અભિનવગુપ્તના મત)રસનું સ્વરૂપ , રસની સંખ્યા ,રસાભાસ , ભાવાભાસ ,વિભાવ ,અનુભાવ ,સાત્વિક ભાવ ,સ્થાયી ભાવ,સંચારી ભા
Module 4 (Credit 1) : અલંકાર : સંજ્ઞા, સ્વરૂપ ક્ષેત્રનો ઔચિત્યવિચાર	
Learning Outcomes <i>(Specific related to the module..</i> <i>e.g. Define, Differentiate, Carry out, Design, etc. ...)</i>	After learning the module, learners will be able to
	ભારતીય સાહિત્યશાસ્ત્ર વ્યાકરણ, તત્ત્વજ્ઞાન, યોગવિધિ, લલિતકલા, વિદ્યાકીય સમૃદ્ધિનો ખ્યાલ મળે.
	આચાર્ય ભરતમુનિ ,ભામહ ,દંડી,વામન ,કુન્તક ,આનંદવર્ધન ,અભિનવ ગુપ્ત ,રાજશેખર ,વિશ્વનાથ જાની ,પંડિત જગન્નાથ જેવા પ્રતિભાશાળી મીમાંસકો એમના મીમાંસાગ્રંથોથી કાવ્યતત્ત્વ વિચારની ગંભીર અન્વેષણા કરી છે , તેનાં અધ્યાપનથી બહેનોની સૌન્દર્યદૃષ્ટિ વિકસિત થશે સાથે સાથે આપણી સમૃદ્ધ સાહિત્ય મીમાંસા સ્વરૂપનો ગૌરવશાળી ઇતિહાસ જાણશે
Content Outline	32. અલંકાર 33. ગુણ અને અલંકાર 34. ઔચિત્યવિચાર

Assignment / Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE):

દરેક સુનિશ્ચિત અભ્યાસક્રમ અનુસાર વિદ્યાપીઠ પરીક્ષા વિભાગ અથવા મહાવિદ્યાલય દ્વારા પરીક્ષા ,મૌખિકી ,પેપર-PPT / પ્રોજેક્ટ /પરિસંવાદ / સિનેમા /નાટક કે પુસ્તક અવલોકન / શૈક્ષણિક પ્રવાસ / મુલાકાત / સર્જક સાથે સંવાદ , ગ્રંથાલય , પુસ્તકાલય વગેરે / મુલાકાત – લેખક , કવિ , વિવેચક , કલાકાર વગેરે વિદ્યાવિશેષ કે લેખક વિશેષ નો વિસ્તૃત પરિચય / બેંક ,આકાશવાણી આદિ સરકારી કાર્યાલયોમાં ગુજરાતીભાષાનો ઉપયોગ કઈ રીતે થાય / અંગ્રેજી કે પ્રાદેશિક ભાષામાંથી કોઈ વાર્તા , કવિતા કે લઘુકથાનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ / અધ્યાપકના નિર્દેશ અનુસાર.

: સંદર્ભ ગ્રંથો :

1. અભિનવગુપ્તનો રસવિચાર અને બીજા લેખો : નગીનદાસ પારેખ
2. ભારતીય સાહિત્યમાં વિચાર પરંપરા : તપસ્વી નાંદી
3. ભારતીય સાહિત્યમીમાંસા : બહેચરભાઈ પટેલ
4. ભારતીય કાવ્યસિદ્ધાંત : નટુભાઈ રાજપરા
5. ધ્વન્યાલોક : ડોલરરાય મંકડ
6. ધ્વન્યાલોક : આનંદવર્ધનનો ધ્વનિવિચાર : નગીનદાસ પારેખ
7. રસસિદ્ધાંત એક પરિચય : પ્રમોદકુમાર પટેલ
8. વક્રોક્તિજીવિત : કુંતકનો કાવ્ય વિચાર : નગીનદાસ પારેખ
9. કુંતકનો વક્રોક્તિ વિચાર : ડૉ. રમેશ શુક્લ

B.A.-III SEMESTER - V
COURSE SYLLABUS - B.A. Third-year-GUJARATI

5.6 VSC-4

Course Sr. no.	Vertical	Title	Sem V	Credits	Marks	INT	EXT
5.6	VSC	પુસ્તકાવલોકન - Book Review ૧.આંધળી ગલી- ધીરુબેન પટેલ ૨ .અલગારી રખડ પટ્ટી - અમૃતલાલ વેગડ ૩.બાપનું બારમું - દશરથ પટેલ ૪.સંભવામિ ક્ષણે ક્ષણે -	VSC	2	50	50	0

Course Title	પુસ્તકાવલોકન - Book Review
Course code	
Course Credits	2
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <p>૧. વિવિધ પ્રકારના પુસ્તકોનું વાંચન કરીને તેનું સંક્ષિપ્ત અને વ્યવસ્થિત પુસ્તકાવલોકન લખી શકશે.</p> <p>૨. પુસ્તકના વિષય, પાત્રો, ભાષાશૈલી અને સંદેશનું સમીક્ષાત્મક વિશ્લેષણ કરી શકશે.</p> <p>૩. પોતાના વિચારો અને અભિપ્રાયો સરળ, શુદ્ધ અને અસરકારક ગુજરાતી ભાષામાં રજૂ કરી શકશે.</p>

૪. ગુજરાતી સાહિત્ય પ્રત્યે રસ અને વાંચનની અભિરુચિ વિકસાવી સાહિત્યિક મૂલ્યોને સમજી શકશે.

Module 1 (Credit 1) : પુસ્તકાવલોકનનો પરિચય અને અભ્યાસ

વિષયવસ્તુ

1. પુસ્તકાવલોકનનો અર્થ અને મહત્વ
2. પુસ્તકાવલોકન લખવાની પદ્ધતિ
3. પુસ્તકાવલોકનનું ફોર્મેટ
 - પુસ્તકનું નામ
 - લેખકનું નામ
 - પ્રકાશક અને આવૃત્તિ
 - પુસ્તકનો પ્રકાર
 - કથાસાર
 - મુખ્ય પાત્રો / વિશેષતાઓ
 - ભાષા અને શૈલી
 - સંદેશ
 - અભિપ્રાય અને ઉપસંહાર

વિશ્લેષણાત્મક પુસ્તકાવલોકન

1. પુસ્તકના વિષય અને સંદેશનું વિશ્લેષણ
2. પાત્રચિત્રણ અને ભાષાશૈલીનો અભ્યાસ
3. પોતાના અભિપ્રાય સાથે પુસ્તકાવલોકન લખવાની પદ્ધતિ
4. ગુજરાતી સાહિત્યમાં પુસ્તકાવલોકનનું સ્થાન

Module 2 (Credit 1) : ૧.આંધળી ગલી- ધીરુબેન પટેલ

૨. અલગારી રખડ પટ્ટી –અમૃતલાલ વેગડ

૩.બાપનું બારમું – દશરથ પટેલ

૪.સંભવામિ ક્ષણે ક્ષણે – ગુણવંત શાહ

Learning Outcomes

After learning the module, learners will be able to

<p>(Specific related to the module.. e.g. Define, Differentiate, Carry out, Design, etc. ...)</p>	<ul style="list-style-type: none"> · પુસ્તકના મુખ્ય વિચારની ઓળખ મેળવશે. · લેખનશૈલીનું મૂલ્યાંકન કરતા આવડશે. · સંક્ષિપ્ત અને અસરકારક અવલોકન લખવાની કળા · પુસ્તકના સામાજિક અને સાહિત્યિક મૂલ્યો સમજવા · સમીક્ષાત્મક દ્રષ્ટિકોણ વિકસાવવો · સ્વતંત્ર અભિપ્રાય રજૂ કરવાની ક્ષમતા વિકસાવવી
<p>Content Outline</p>	<p>નિયત કૃતિઓની સમીક્ષા કરવામાં આવશે. પુસ્તકાવલોકન કરશે.</p> <p>૧. આંધળી ગલી- ધીરુભેન પટેલ ૨. અલગારી રખડ પટ્ટી –અમૃતલાલ વેગડ ૩.બાપનું બારમું – દશરથ પટેલ ૪.સંભવામિ ક્ષણે ક્ષણે – ગુણવંત શાહ</p>

સંદર્ભ:

1. સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો – નગીનદાસ પારેખ
2. વિવેચન પરિચય – ધીરુભાઈ ઠાકર
3. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ – ધીરુભાઈ ઠાકર
4. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા – ધીરુભાઈ ઠાકર
5. સાહિત્યના સ્વરૂપો – મનસુખલાલ ઝવેરી
6. વિવેચનમુકુર – વિષ્ણુપ્રસાદ ત્રિવેદી
7. કાવ્યની શક્તિ – ઉમાશંકર જોશી
8. સાહિત્યચિંતન – સુરેશ જોષી

B.A.-III SEMESTER - V
COURSE SYLLABUS - B.A. Third-year-GUJARATI

5.7 FP

Course Sr. no.	Vertical	Title	Sem V	Credits	Marks	INT	EXT
5.7	FP (core)	Field Project –Related to Major	FP (core)	2	50	50	0

Course Title	FIELD WORK
Course code	
Course Credits	૨
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <p>Field Work એટલે પ્રાયોગિક અભ્યાસ અથવા સંશોધન માટે વર્ગખંડની બહાર જઈને માહિતી એકત્ર કરવાની પ્રક્રિયા. તેમાં વિદ્યાર્થીઓ વાસ્તવિક પરિસ્થિતિઓનું નિરીક્ષણ, મુલાકાતો, સર્વે, ઇન્ટરવ્યૂ અને દસ્તાવેજોના અભ્યાસ દ્વારા માહિતી મેળવે છે. સાહિત્ય ક્ષેત્રમાં Field Work દ્વારા સમાજ, સંસ્કૃતિ, લોકસાહિત્ય અને ભાષાના જીવંત પાસાઓને સમજવામાં મદદ મળે છે.</p> <p>૧. વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્યિક ગ્રંથોનું સંશોધન અને વિશ્લેષણ કરી શકશે.</p> <p>૨. વિદ્યાર્થીઓ વિવિધ સાહિત્યિક સિદ્ધાંતોનો ઉપયોગ કરીને કૃતિઓનું અર્થઘટન કરી શકશે.</p> <p>૩. વિદ્યાર્થીઓ સર્જનાત્મક લેખન દ્વારા મૂળ કૃતિઓ તૈયાર કરી શકશે. =</p> <p>૪ વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્ય અને સમાજ, સંસ્કૃતિ તથા ઓળખ વચ્ચેના સંબંધોને સમજી શકશે.</p> <p>૫. વિદ્યાર્થીઓ ડિજિટલ યુગમાં સાહિત્યના પરિવર્તનો અને પ્રભાવનું મૂલ્યાંકન કરી શકશે.</p>
Module 1 (Credit 1) :	FIELD WORK - પ્રાયોગિક અભ્યાસનાં હેતુઓ
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <ul style="list-style-type: none"> • પ્રાયોગિક જ્ઞાન મેળવવું • સંશોધન કુશળતા વિકસાવવી

	<ul style="list-style-type: none"> સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક પરિસ્થિતિઓને સમજવી માહિતી એકત્રિત કરવાની પદ્ધતિ શીખવી વિશ્લેષણ અને નિષ્કર્ષ કરવાની ક્ષમતા વિકસાવવી
	<ul style="list-style-type: none"> સાહિત્યિક કૃતિઓના મુખ્ય વિષયો અને સંદેશોને ઓળખી શકશે. નારીવાદ, ઉત્તર-ઉપનિવેશવાદ અને સાંસ્કૃતિક અભ્યાસ જેવા અભિગમોને સમજી શકશે. તુલનાત્મક અભ્યાસ દ્વારા બે અથવા વધુ સાહિત્યિક કૃતિઓનું વિશ્લેષણ કરી શકશે. Literature Review તૈયાર કરવાની પદ્ધતિ શીખી શકશે. પ્રોજેક્ટ રિપોર્ટને સુવ્યવસ્થિત રીતે લખવાની કુશળતા વિકસાવી શકશે.
Content Outline	<p>FIELD WORK ના પ્રકારો</p> <ol style="list-style-type: none"> ૧. સર્વે પદ્ધતિ - પ્રશ્નાવલિ દ્વારા માહિતી મેળવવી. ૨. ઇન્ટરવ્યૂ પદ્ધતિ - લોકો સાથે મુલાકાત કરીને માહિતી મેળવવી. ૩. અવલોકન પદ્ધતિ - સ્થળ અથવા પરિસ્થિતિનું સીધું નિરીક્ષણ કરવું. ૪. દસ્તાવેજ અભ્યાસ - પુસ્તકો, લેખો અને દસ્તાવેજોનો અભ્યાસ કરવો.
Module 2 (Credit 1) : FIELD WORK ની પ્રક્રિયા અને રિપોર્ટ લેખન	
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>સાહિત્ય અને સિનેમાના આંતરસંબંધની વિલક્ષણતાઓ તેમ જ આંતરસંબંધના ઇતિહાસનો આ અભ્યાસક્રમમાં સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે તેને સમજશે</p> <p>સિક્કાંતના અભ્યાસ બાદ બે કૃતિ જે સાહિત્ય કૃતિ હોય તેના પર બનેલી ફિલ્મોનો પણ સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે જેથી પ્રત્યક્ષ અભ્યાસ પણ થશે અને જાણશે</p> <p>આ સાહિત્ય અને સિનેમાનો અનુબંધ આ યુગમાં દ્રઢ થઈ રહ્યો છે ત્યારે આ અભ્યાસક્રમના હેતુ વિદ્યાર્થીઓને જ્ઞાનના આ પરિણામનો પરિચય જરૂરી છે શક્ય છે કે જો વિદ્યાર્થી એમાં પારંગત થાય તો એને રાજગારીની વિપુલ તક દૂરદર્શન અને ફિલ્મ ઉદ્યોગમાં મળી શકે .</p>
Content outline	<p>FIELD WORK કરવાની પ્રક્રિયા</p> <p>વિષય પસંદગી</p> <p>અભ્યાસ માટે યોગ્ય અને સ્પષ્ટ વિષય પસંદ કરવો.</p> <p>હેતુ નક્કી કરવો</p>

	<p>સંશોધનનો મુખ્ય ઉદ્દેશ નક્કી કરવો.</p> <p>માહિતી સંગ્રહ</p> <ul style="list-style-type: none"> • સર્વે • ઇન્ટરવ્યૂ • અવલોકન • દસ્તાવેજ અભ્યાસ <p>માહિતીનું વિશ્લેષણ</p> <p>મેળવેલી માહિતીનું ગોઠવણીપૂર્વક વિશ્લેષણ કરવું.</p> <p>રિપોર્ટ તૈયાર કરવો</p> <p>પરિચય, માહિતી, વિશ્લેષણ અને નિષ્કર્ષ સાથે રિપોર્ટ તૈયાર કરવો.</p>
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	<ul style="list-style-type: none"> • વિદ્યાર્થીઓ FIELD WORK નો અર્થ અને મહત્વ સમજી શકશે.
	<ul style="list-style-type: none"> • વિદ્યાર્થીઓ FIELD WORK ના વિવિધ પ્રકારો જેવી કે સર્વે , ઇન્ટરવ્યૂ અને અવલોકન પદ્ધતિઓ ઓળખી શકશે.
	<ul style="list-style-type: none"> • વિદ્યાર્થીઓ માહિતી સંગ્રહ અને સંશોધનની પદ્ધતિઓનો ઉપયોગ કરી શકશે.
	<ul style="list-style-type: none"> • વિદ્યાર્થીઓ FIELD WORK માટે યોગ્ય વિષય અને હેતુ નક્કી કરી શકશે.
	<ul style="list-style-type: none"> • વદ્યાર્થીઓ પ્રાયોગિક માહિતીનું વિશ્લેષણ કરીને યોગ્ય નિષ્કર્ષ આપી શકશે.

ગુજરાતી સંદર્ભ ગ્રંથો (References)

1. સંશોધન પદ્ધતિ – લેખક: ચંદ્રકાન્ત પટેલ
2. સાહિત્ય સિદ્ધાંત અને વિવેચન – લેખક: રમેશ એમ. ત્રિવેદી
3. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ – લેખક: ધીરુભાઈ ઠાકર
4. લોકસાહિત્ય વિમર્શ – લેખક: ઝવેરચંદ મેઘાણી
5. સાહિત્ય અને સમાજ – લેખક: ઉમાશંકર જોશી
6. વિવેચનના સિદ્ધાંતો – લેખક: નગીનદાસ પારેખ
7. ગુજરાતી લોકસાહિત્ય – લેખક: હરિવલ્લભ ભાયાણી
8. સંશોધન અને નિબંધ લેખન – લેખક: ભોગીલાલ સાંડેસરા
9. ગુજરાતી સાહિત્ય : સ્વરૂપ અને વિકાસ – લેખક: મનસુખલાલ ઝવેરી
10. લોકસંસ્કૃતિ અને સાહિત્ય – લેખક: બળવંત જાની

B.A.-III SEMESTER - V**COURSE SYLLABUS - B.A. Third-year-GUJARATI****SEMESTER-V B.A.-III Gujarati****5.7 Major (Core)**

NO.	Vertical	Title	Sem VI	Cr.	Marks	Int	Ext
5.7	Major (core)	પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય વિવેચકો	Major (core)	2	50	50	00

Course Title	પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા
Course code	
Course Credits	2
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <p>1. બી .એ ના અભ્યાસક્રમમાં વિદ્યાર્થી મેથ્યુ આર્નોલ્ડ સુધીની પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસાનો પરિચય મેળવે છે</p> <p>2 એમ .એ .ના અભ્યાસક્રમમાં ટી .એસ .એલિયટ થી રોલાં બારથ સુધીના તબક્કાના મહત્વના મીમાંસકોની સહીત્યમીમાંસનું અધ્યાપન કરવાનો હેતુ છે અને સમજ કેળવે તે જરૂરી છે.</p> <p>4 .યુરોપીય સાહિત્ય વિવેચનનો વ્યાપક અનુભવ કરે .</p> <p>5 પશ્ચિમ કાવ્ય કલાત્મકતા અધ્યયનની વિવિધ પ્રણાલી તથા પરિવર્તનને જાણશે</p> <p>5 સાહિત્યતાત્વાની અર્થઘટન કરનારી વિભિન્ન વિવેચન દ્રષ્ટિનો અભ્યાસ કરશે</p>
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>અંગ્રેજ શાસનકાળથી આપણા વિધવાન વિવેચકો પાશ્ચાત્ય સાહિત્યમીમાંસના સીધાન્તોનું નિકટવર્તી અનુશીલન કર્યું છે તેની પ્રાયોગિક કલાત્મકતા જાણશે</p> <p>વિદ્યાર્થીની બહેન કાવ્ય અધ્યયનની વિવિધશાખાઓ વિવિધ રીતે સ્વાત્રન્યોતર કાળ પછી આપણા વિવેચકો યુરોપીય સાહિત્યવિવેચનનો વ્યાપક અનુભવ કરે છે એ જાણશે</p>

Content Outline	<p>* બીજી સદીથી વીસમી સદીનો પાશ્ચાત્ય ઇતિહાસ જાણશે પ્લેટો થી લઈ એરીસ્ટોટલ, લોન્જાઈનસ ,હોરેસ , લોકે ,દેકાર્ટ , શેક્સપિયર , બેન્જોનસન વગેરેના પ્રદાન તેમની કાવ્ય વિચારના નો પરિચય મેળવશે</p> <p>* ૧૪મી સદી વાચી આવતા વાદોને જાણશે (દાદાવાદ, અસ્તિત્વવાદ બીજા અનેક વાદોને જાણશે અને પરિચય મેળવશે</p>
Module 1 (Credit 1) :	લોન્જાઈનસ
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. વિદ્યાર્થીની બહેન અનેક પાશ્ચાત્ય વિવેચકો તેના પ્રદાન ને જાણશે તેમની કાવ્ય વિચારથી પરિચિત થશે 2. વિદ્યાર્થીની બહેન બીજી સદીથી અત્યાર સુધી આવતા પાશ્ચાત્ય વિવેચનના સ્થિત્યન્ટરોને જાણશે અને શીખશે
Content Outline	લોન્જાઈનસ -ઉર્ધ્વીકરણ -sublime , લેખકની મહત્તા અને ભાવનની ભૂમિકા, આલોચના અને સર્જનનો સંગમ
Module 2 (Credit 1) :	મેથ્યૂ આર્નોલ્ડ
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. વિદ્યાર્થીની બહેન અનેક પાશ્ચાત્ય વિવેચકો તેના પ્રદાન ને જાણશે તેમની કાવ્ય વિચારથી પરિચિત થશે <p>વિદ્યાર્થીની બહેન બીજી સદીથી અત્યાર સુધી આવતા પાશ્ચાત્ય વિવેચનના સ્થિત્યન્ટરોને જાણશે અને શીખશે</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. વિદ્યાર્થીની બહેન બીજી સદીથી અત્યાર સુધી આવતા પાશ્ચાત્ય વિવેચનના સ્થિત્યન્ટરોને જાણશે અને શીખશે
Content Outline	મેથ્યૂ આર્નોલ્ડ - father of modern criticism -સાહિત્ય જીવનની સમીક્ષા ,સાહિત્યનુ નૈતિક પ્રદાન આધુનિક આલોચનનો આધાર ,સાહિત્ય અને સંસ્કૃતિનો સબંધ , સહિત્ય આલોચનમાં નિષ્પક્ષતા ,ઉચ્ચ ધોરણ ,classic ની સરખામણી

Assignment / Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE):

દરેક સુનિશ્ચિત અભ્યાસક્રમ અનુસાર વિદ્યાપીઠ પરીક્ષા વિભાગ અથવા મહાવિદ્યાલય દ્વારા પરીક્ષા ,મૌખિકી ,પેપર-PPT / પ્રોજેક્ટ /પરિસંવાદ / સિનેમા /નાટક કે પુસ્તક અવલોકન / શૈક્ષણિક પ્રવાસ / મુલાકાત / સર્જક સાથે સંવાદ , ગ્રંથાલય , પુસ્તકાલય વગેરે / મુલાકાત - લેખક , કવિ , વિવેચક ,

કલાકાર વગેરે વિદ્યાવિશેષ કે લેખક વિશેષનો વિસ્તૃત પરિચય / બેંક ,આકાશવાણી આદિ સરકારી કાર્યાલયોમાં ગુજરાતીભાષાનો ઉપયોગ કઈ રીતે થાય / અંગ્રેજી કે પ્રાદેશિક ભાષામાંથી કોઈ વાર્તા , કવિતા કે લઘુકથાનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ / અધ્યાપકના નિર્દેશ અનુસાર

: સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. પશ્ચિમનું સાહિત્ય વિવેચન ભાગ - ૧,૨ : શિરીષ પંચાલ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ,અમદાવાદ, ૧૯૯૨
૨. પાશ્ચાત્ય સાહિત્યમીમાંસા : બહેચરભાઈ પટેલ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ,અમદાવાદ,
૩. મેથ્યુ આર્નોલ્ડ : ભરત મહેતા, પાર્શ્વ પ્રકાશન, ૨૦૦૨
૪. કવિ-વિવેચક એલિયટ : સુમન શાહ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ
૫. ઉદાત્તત્વ : અનુ. ચંદ્રશંકર ભટ્ટ, ગુજરાત યુનિ., અમદાવાદ
૬. ટી.એસ. એલિયટ વિશેષાંક : સં. ધીરુ પરીખ, કવિલોક પ્રકાશન, અમદાવાદ, ૧૯૮૯
૭. ફલશ્રુતિ : લાભશંકર પુરોહિત, સંવાદ પ્રકાશન, વડોદરા, ૧૯૯૯
૮. બહુસંવાદ : ચંદ્રકાંત ટોપીવાળા, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ
૯. સિદ્ધાંતે કિમ્ : સુમન શાહ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ

Semester VI		Humanities				
		Sem VI	Credits	Marks	Int	Ext
6.1	Apprenticeship	Apprenticeship	20	500	250	250
6.2	CE	CE	2	50	0	50
			22	550	250	300

6.2 CE

6.2	CE	<p>community Engagement of any kind (Any five)</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizing various events for Gujarati language prachar and prasar . • Visit to various Institution (Art , language and culture related) • Visit to old age Home • Visit to Orphanage • Any kind of Social Work • Spending quality time with patients in the Hospitals • Teaching to Underprivileged group • All India Radio • Film Division 	CE	2	50	0	50
-----	----	---	----	---	----	---	----